

Amning och föräldrars rökvanor

Barn födda 2008

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
Statistik – Hälso- och Sjukvård
Amning och föräldrars rökvanor
Barn födda 2008

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
Statistics – Health and Medical Care
Breast-feeding and smoking habits among parents of infants
born in 2008

Information:

Karin Gottvall karin.gottvall@socialstyrelsen.se, tel. 075–247 38 99

Tsegalem Muzollo tsegalem.muzollo@socialstyrelsen.se, tel. 075–247 40

49

Milla Bennis milla.bennis@socialstyrelsen.se, tel. 075–247 33 15

Tidigare publicering:

Officiell statistik om amning publicerades tidigare under titeln ”Amning av barn födda [år]”. Från och med år 2009 publiceras amningsstatistik under föreliggande titel.

Statistik om föräldrars rökvanor publicerades tidigare under titeln ”Tobaksvanor bland gravida och spädbarnsföräldrar”. Denna publicering ingick inte i Sveriges officiella statistik. Från och med år 2009 publiceras statistik om gravida kvinnors tobaksvanor i rapporten ”Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn” och statistik avseende föräldrars rökvanor under föreliggande titel.

Previous publication:

Official statistics about breast-feeding were previously published in reports entitled “Breast-feeding, children born [year]”. As from publication year 2009 the statistics regarding breast-feeding are published under the present title.

Statistics about smoking habits among parents of infants were previously published under the title ”Tobaksvanor bland gravida och spädbarnsföräldrar”, in english “Smoking habits among pregnant women and parents to infants up to one years of age“. This publication was not part of the Official Statistics of Sweden. As from publication year 2009 the statistics regarding smoking habits during pregnancy are published under the title Deliveries and Newborn Infants” (in Swedish, Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn) and statistics about parents smoking habits under the present title.

Denna rapport bygger på uppgifter om amning och föräldrars rökvanor under barnets första levnadsår:

<http://www.socialstyrelsen.se/barnochfamilj/barnshalsa/amning>
www.socialstyrelsen.se/statistik/statistikefteramne/rokvanorblandspadbarnsföräldrar

ISSN 1400-3511

ISBN 978-91-86585–44-0

Artikelnr 2010-8-2

Publicerad www.socialstyrelsen.se, 31 augusti 2010

Korrigerad: Tabell 19, sid 54, siffror för Vilhelmina 2 december 2010

Förord

I denna publikation presenteras statistik över amning av barn födda 1986–2008 och rökvanor hos föräldrar till barn födda 1999–2008.

Uppgifterna samlas in för att ge allmän samhällsinformation. Statistiken kan användas som bakgrund för att vid behov kunna vidta amningsstimulerande åtgärder och ligga till grund för tobakspreventivt arbete.

Marianne Bergström från Stockholms läns landsting har på Socialstyrelsens uppdrag samlat in och ställt samman uppgifterna från barnhälsovården i hela landet. Inom respektive län har barnhälsovårdsöverläkare eller motsvarande sammanställt materialet.

Rapporten är sammanställd av *Karin Gottvall, Tsegalem Muzollo och Milla Bennis* vid Socialstyrelsen.

Stockholm i augusti 2010

Anders Åberg
Enhetschef
Befolkningsstatistik
Avdelningen för statistik och utvärdering

Innehåll

<i>Förord</i>	3
<i>Tabell- och diagramförteckning</i>	5
<i>Ordlista List of terms</i>	7
<i>Sammanfattning</i>	8
Amning	8
Föräldrars rökvanor	9
<i>Summary</i>	10
Breast-feeding	10
Recommendations	11
Smoking habits among parents of infants	11
<i>1. Amning</i>	12
Utveckling	12
De senaste årens utveckling	12
Rekommendationer	14
Definitioner	14
Insamling	15
Tillförlitlighet och bortfall	15
Diagram	17
Tabeller	22
<i>2. Föräldrars rökvanor</i>	41
Utveckling	41
Hälsoeffekter	41
Definitioner	42
Insamling	42
Tillförlitlighet och bortfall	43
Diagram	43
Tabeller	45
<i>Referenser</i>	56
<i>Bilaga 1</i>	57
<i>Bilaga 2</i>	57

Tabell- och diagramförteckning

Amning

Diagram

- 1 Enbart och delvis ammade barn födda 1986–2008.
- 2 Enbart ammade barn födda 1964–2008.
- 3 Andel enbart respektive delvis ammade barn efter barnets ålder, barn födda 2008.
- 4 Andel ammade barn vid en veckas ålder per län, barn födda 2008.
- 5 Andel ammade barn vid två månaders ålder per län, barn födda 2008.
- 6 Andel ammade barn vid fyra månaders ålder per län, barn födda 2008.
- 7 Andel ammade barn vid sex månaders ålder per län, barn födda 2008.
- 8 Andel ammade barn vid nio månaders ålder per län, barn födda 2008.
- 9 Andel ammade barn vid ett års ålder per län, barn födda 2008.

Tabeller

- 1 Ammade barn vid en veckas ålder, barn födda 1986–2008.
- 2 Ammade barn vid två månaders ålder, barn födda 1986–2008.
- 3 Ammade barn vid fyra månaders ålder, barn födda 1986–2008.
- 4 Ammade barn vid sex månaders ålder, barn födda 1986–2008.
- 5 Ammade barn vid nio månaders ålder, barn födda 2002–2008.
- 6 Ammade barn vid ett års ålder, barn födda 2002–2008.
- 7 Enbart eller delvis ammade barn per län, barn födda 2008.
- 8 Ammade barn vid en veckas ålder per län, barn födda 2008.
- 9 Ammade barn vid två månaders ålder per län, barn födda 2008.
- 10 Ammade barn vid fyra månaders ålder per län, barn födda 2008.
- 11 Ammade barn vid sex månaders ålder per län, barn födda 2008.
- 12 Ammade barn vid nio månaders ålder per län, barn födda 2008.
- 13 Ammade barn vid ett års ålder per län, barn födda 2008.

Breast-feeding

Diagrams

- 1 Exclusively and partially breast-fed infants born 1986–2008.
- 2 Exclusively breast-fed infants born 1964–2008.
- 3 Exclusively and partially breast-fed infants by age. Infants born 2008.
- 4 Breast-feeding rate at the age of one week. Infants born 2008. By county.
- 5 Breast-feeding rate at the age of two months. Infants born 2008. By county.
- 6 Breast-feeding rate at the age of four months. Infants born 2008. By county.
- 7 Breast-feeding rate at the age of six months. Infants born 2008. By county.
- 8 Breast-feeding rate at the age of nine months. Infants born 2008. By county.
- 9 Breast-feeding rate at the age of one year. Infants born 2008. By county.

Tables

- 1 Breast-fed at the age of one week. Infants born 1986–2008.
- 2 Breast-fed at the age of two months. Infants born 1986–2008.
- 3 Breast-fed at the age of four months. Infants born 1986–2008.
- 4 Breast-fed at the age of six months. Infants born 1986–2008.
- 5 Breast-fed at the age of nine months. Infants born 2002–2008.
- 6 Breast-fed at the age of one year. Infants born 2002–2008.
- 7 Exclusively or partially breast-fed infants born 2008. By county.
- 8 Breast-fed at the age of one week. Infants born 2008. By county.
- 9 Breast-fed at the age of two months. Infants born 2008. By county.
- 10 Breast-fed at the age of four months. Infants born 2008. By county.
- 11 Breast-fed at the age of six months. Infants born 2008. By county.
- 12 Breast-fed at the age of nine months. Infants born 2008. By county.
- 13 Breast-fed at the age of one year. Infants born 2008. By county.

14 Enbart eller delvis ammade barn per kommun, barn födda 2008.

14 Exclusively or partially breast-fed infants born 2008. By municipality.

Föräldrars rökvanor

Diagram

- 10 Andel rökande föräldrar, barn födda 1999–2008.
- 11 Andel rökande mammor per län, barn födda 2008.
- 12 Andel rökande pappor per län, barn födda 2008.

Tabeller

- 15 Rökvanor bland föräldrar till barn i 0–4 veckors ålder samt rökare i familjen, barn födda 1999–2008.
- 16 Rökvanor bland föräldrar till barn i 8 månaders ålder samt rökare i familjen, barn födda 1999–2008.
- 17 Rökvanor bland föräldrar till barn i 0–4 veckors ålder samt rökare i familjen per län, barn födda 2008.
- 18 Rökvanor bland föräldrar till barn i 8 månaders ålder samt rökare i familjen per län, barn födda 2008.
- 19 Rökvanor bland föräldrar samt rökare i familjen efter kommun, barn födda 2008.

Smoking habits among parents

Diagrams

- 10 Smoking rate among parents. Infants born 1999–2008.
- 11 Smoking rate among mothers. Infants born 2008. By county.
- 12 Smoking rate among fathers. Infants born 2008. By county.

Tables

- 15 Smoking habits among parents of infants at the age of 0–4 weeks. Infants born 1999–2008.
- 16 Smoking habits among parents of infants at the age of 8 months. Infants born 1999–2008.
- 17 Smoking habits among parents of infants at the age of 0–4 weeks. Infants born 2008. By county
- 18 Smoking habits among parents of infants at the age of 8 months. Infants born 2008. By county.
- 19 Smoking habits among parents of infants born 2008. By municipality.

Ordlista

List of terms

1 vecka	1 week
1 veckas ålder	the age of 1 week
2 mån/månader	2 months
2 månaders ålder	the age of 2 months
antal	number
delvis	partially
delvis ammade	partially breast-fed
diagram	diagram
ej ammade	not breast-fed
ej bedömbara	drop-out
enbart	exclusively
enbart ammade, ammade helt	exclusively breast-fed
far röker	smoking father
födelseår	year of birth
hela riket	the whole country
kommun	municipality
län	county
mamma röker	smoking mother
månader	months
procent	per cent
rökare i familjen	smoking family member
röker	smoke
summa	total
tabell	table
uppgift saknas	missing data
veckor	weeks

Sammanfattning

Denna rapport omfattar två olika delar; amning och föräldrars rökvanor. Den första delen av rapporten presenterar statistik över amning av barn under det första levnadsåret och den andra delen statistik över föräldrarnas rökvanor.

Amning

Samtidigt som sjukhusförlossningar blev allt vanligare i Sverige sedan mitten av 1930-talet sjönk amningsfrekvensen. Under perioden 1950 till 1970 minskade andelen enbart ammade barn vid två månaders ålder från 75 procent till 35 procent och vid sex månaders ålder från 40 procent till under 10 procent. I början av 1970-talet inträffade en stark attitydförändring i samhället som på bred front förde fram amningens sociala och medicinska värde. Resultatet blev en kraftig uppgång av amningsfrekvensen fram till mitten av 1980-talet. Efter en kort nedgångsperiod steg amningsfrekvensen åter i början av 1990-talet. Denna ökning sammanföll till stor del med en förnyad aktualisering av amningsstödande åtgärder (Baby Friendly Hospitals Initiative, BFHI), som startades på initiativ av UNICEF. Dessa åtgärder har drivits framgångsrikt i Sverige, till att börja med på förlossningssjukhusen men sedermera också inom mödra- och barnhälsovården.

I ett internationellt perspektiv är amningsfrekvensen i Sverige hög. Drygt 97 procent av barnen som föddes 2008 ammade helt eller delvis vid en veckas ålder (85 procent ammade helt). Vid två månaders ålder ammade nästan 89 procent helt eller delvis (71 procent ammade helt). Vid 6 månaders ålder ammade 67 procent helt eller delvis. Motsvarande andel var vid 9 månaders ålder 37 procent och vid 12 månaders ålder 17 procent.

Amningsbenägenheten har minskat något på senare år. Nedgången av enbart ammade barn från 2003 till 2004 kan delvis förklaras med en definitionsändring som innebär att barn som får smakportioner inte längre definieras som enbart ammade. Därmed skedde också en anpassning till WHO:s amningsdefinition. Som en konsekvens av definitionsändringen har andelen som enbart ammas minskat till förmån för delvis amning.

Från 2004 till 2008 har andelen barn som ammas helt, minskat något mer än ökningen av delvis ammade barn. Andelen helt eller delvis ammade barn två månaders ålder sammanslaget, minskade mellan dessa år, med 3,2 procentenheter från 91,4 (2004) till 88,7 procent (2008).

Det finns stora regionala skillnader. Andelen barn som ammade enbart eller delvis vid två månaders ålder var 92 procent i Stockholms län och 85 procent i Skåne och i Örebro län. Vid sex månaders ålder ammade drygt 73 procent av barnen i Stockholms län enbart eller delvis medan drygt 60 procent av motsvarande kategori barn i Blekinge län ammade. I Stockholms län ammade nästan 22 procent av barnen enbart eller delvis vid ett års ålder medan drygt 11 procent ammade enbart eller delvis i Halland.

Föräldrars rökvanor

Drygt 13 procent av barnen födda år 2008 hade en familjemedlem som rökte under barnets första levnadsmånad. Bland mammorna rökte 5,4 procent, vilket är en minskning med 3,6 procentenheter sedan år 2000. Mer än 11 procent av papporna rökte under barnets första levnadsmånad. Det är en minskning med knappt 3 procentenheter sedan år 2000. Av föräldrar till barn som var 8 månader rökte knappt 7 procent av mammorna och drygt 11 procent av papporna. Nästan 14 procent av barnen hade minst en rökare i familjen vid åtta månaders ålder.

De regionala skillnaderna är stora. Skåne utmärker sig med den högsta andelen rökande mammor under barnets första levnadsmånad, 7,8 procent. Den lägsta andelen rökande föräldrar under barnets första levnadsmånad finns i Västerbottens län; 2,9 procent av mammorna respektive 6,6 procent av papporna.

Summary

Breast-feeding

Since the mid-1930s most babies in Sweden have been born in hospitals. This change from previous practice meant that the frequency of breastfeeding began to decline. One important reason for this was the routines in Swedish maternity wards, which did not give the mothers enough support for breastfeeding. This led to a lack of knowledge and a low interest in breastfeeding. At the same time the manufacturers of baby food and bottles began to market their products, which also contributed to a decline in the frequency of breastfeeding.

The decline continued until the early 1970s, when there was a marked change of attitude in society, which began on a broad front to proclaim the social and medical value of breastfeeding. The result was a sharp increase in the frequency of breastfeeding until the mid-1980s. Over the next few years stagnation and even a slight decrease seem to have taken place. The period of decline was short, however, and in the first half of the 1990s the frequency of breastfeeding again rose. This increase coincided to a large extent with a renewed focus on measures to support breastfeeding (Baby Friendly Hospitals Initiative, BFHI), which was started on the initiative of UNICEF. These steps have been successfully taken in Sweden, starting at maternity hospitals but later also in perinatal and child care.

By international standards the frequency of breastfeeding in Sweden is high. Almost all (97%) infant born in 2008 were breastfed at the age of one week (85 per cent exclusively), and about 89 per cent at the age of two months (71 per cent exclusively). At six months, 66.5 per cent were being exclusively or partially breastfed. The corresponding proportion at nine months was 37 per cent and at twelve months 17 per cent. The frequency of exclusive breastfeeding appears to decrease radically between 2003 and 2004. However, most of the decrease can be explained by an adjustment to the WHO definition of breastfeeding, which led to a shift from exclusive to partial breastfeeding in the statistics. After 2004, the decrease in exclusive breastfeeding has exceeded the increase in partial breastfeeding, resulting in a slight reduction of overall breastfeeding.

There are some regional differences. The proportion of infants being exclusively or partially breastfed at two months was almost 92 per cent in the County of Stockholm and over 85 per cent in Skåne and Örebro County. At the age of six months, over 73 per cent of infants in Stockholm were breastfed exclusively or partially whereas the corresponding figure in Blekinge was almost 60 per cent. In Stockholm 22 per cent of infants were being partially or exclusively breastfed at one year whereas just above 11 per cent were being partially or exclusively breastfed in Halland.

Recommendations

The World Health Organization (WHO) and the World Health Assembly (WHA) recommend the member countries to promote exclusive breastfeeding for six months of life followed by continued breastfeeding with supplementary food for another 18 months or longer. The Swedish National Food Administration, together with the Swedish Paediatric Committee on Nutrition and in consultation with the National Board of Health and Welfare and the Ministry of Health and Social Affairs, have expressed the following view: "For the first period breast milk is the best nutrition for the child. Most infants manage excellently on breast milk exclusively for the first six months of their lives. From around six months breastfeeding ought for nutritional reasons to be supplemented with other food, but it is advantageous for breast milk to constitute a part of the diet throughout the first year of life or longer" (Läkartidningen, Issue no. 3, 2004, Volume 101).

The nutritional needs of full-term babies, with the exception of Vitamin D, are normally satisfied for the first six months of life by breast milk alone. In contrast to breast-milk substitute, breast milk gives better protection against infection and contains a number of bioactive substances that may be important to the child's growth (Report from the National Board of Health and Welfare 1999:14). After six months, however, breast milk cannot alone meet the child's full need for energy and other nutrients, particularly iron. At this age the child is also at a stage of development where it is ready for different food and is often curious about new tastes.

Smoking habits among parents of infants

More than 13 per cent of the infants born in 2008 had at least one parent or other family member who smoked during the infant's first month of life. Over 5 per cent of the mothers were smokers, signifying by 3.5 percentages since 2000. More than 11 per cent of fathers smoked during the infants first month, a decrease by about three percentage points since 2000. Among parents of infants at the age of eight months, 7 per cent of the mothers and 11 per cent of the fathers were smokers. At this age, close to 14 per cent of the infants have at least one smoking parent.

There are considerable regional differences. The county of Skåne stand out as having the highest rate 7.8 per cent of smoking mothers during the infant's first month of life. Relatively few parents were smokers in the county of Västerbotten; 2.9 per cent of mothers respectively 6.6 per cent of fathers.

1. Amning

Utveckling

Sedan mitten av 1930-talet sker de flesta förlossningarna i Sverige på sjukhus. Denna förändring från tidigare år innebär att amningsfrekvensen började sjunka. En viktig orsak till detta var rutinerna på svenska BB, vilka inte gav mödrarna tillräckligt med stöd för att amma. Detta ledde till bristande kunskap och ett lågt intresse för amning. Samtidigt började barnmats- och nappflaskeföretagen marknadsföra sina produkter, vilket också bidrog till att amningsfrekvensen sjönk (Brandell & Sjögren). I början av 1970-talet var amningsfrekvensen som lägst i Sverige, då 35 procent av barnen enbart ammad vid två månaders ålder och endast sju procent av barnen fortfarande ammad vid 6 månaders ålder. Senare under 1970-talet förändrades attityden till amning i samhället och på bred front fördes amningens sociala och medicinska värde fram. Kvinnorna började amma längre och vårdrutiner som tilläggsmatning och separation mellan mor och barn började ifrågasättas (Svensson & Nordgren, 2002). Resultatet blev en kraftig uppgång av amningsfrekvensen. I och med ett beslut från 1975 att årsrapporter från mödra- och barnhälsovården inte längre behövde lämnas till Socialstyrelsen finns inga heltäckande uppgifter på hur amningsfrekvensen utvecklades under påföljande tioårsperiod. När amningsrapporteringen återinfördes i mitten av 1980-talet hade dock amningen etablerats på en betydligt högre nivå än någon statistik tidigare visat, då nästan 70 procent av barnen enbart ammad vid två månaders ålder. Åren därefter tycks en stagnation, och till och med en viss minskning, ha skett. Nedgångsperioden blev dock kort och från början av 1990-talet steg amningsfrekvensen åter. År 1996 låg nivån som högst, då ammad mer än 81 procent av barnen enbart vid två månaders ålder jämfört med 71 procent 2008.

Denna uppgång sammanfaller med de amningsstödjande åtgärder som initierats av UNICEF (Baby Friendly Hospitals Initiative (BFHI) – den svenska benämningen är Amningsvänliga sjukhus) (WHO & UNICEF, 1990; Socialstyrelsen 1993). Dessa åtgärder har i Sverige fått stor genomslagskraft, till att börja med inom förlossnings- och BB-vården, men sedermera också inom primärvården.

De senaste årens utveckling

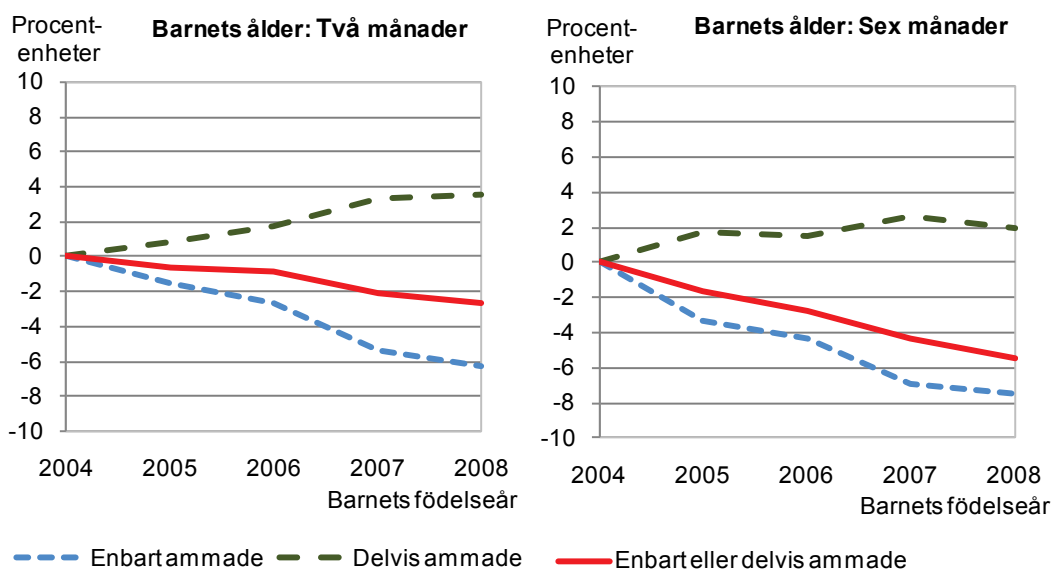
Sedan början av 2000-talet har amningsfrekvensen legat relativt stabilt. Nedgången i statistiken över enbart ammade barn 2004 kan delvis förklaras med en definitionsändring som innebär att barn som får smakportioner inte längre definieras som enbart ammade. Till följd av detta minskade andelen enbart ammade barn och andelen delvis ammade barn ökade. Definitionsändringen förklarar dock troligen inte den fortsatt minskade trenden. Mellan 2004 och 2008 har andelen barn som ammas helt, minskat något mer än ökningen av delvis ammade barn. Tabellen nedan visar förändringar i stati-

stiken avseende amningsbenägenhet för barn som ammats helt eller delvis efter definitionsändringen år 2004.

Tabell. Amningsbenägenhet vid olika åldrar 2004 och 2008, samt förändringar mellan dessa år.

Barnets ålder	Andel (%) barn som enbart ammas			Andel (%) barn som ammas delvis			Total förändring 2004–2008 av andel enbart eller delvis ammade barn
	Barn födda 2004	Barn födda 2008	Förändring 2004–08	Barn födda 2004	Barn födda 2008	Förändring 2004–08	
1 vecka	89,4	85,1	-4,3	8,6	12,1	3,5	-0,8
2 mån	77,3	71,0	-6,3	14,1	17,7	2,9	-3,2
4 mån	63,8	54,7	-9,1	18,9	23,8	4,9	-4,2
6 mån	19,2	11,7	-7,5	52,8	54,8	2,0	-5,5
9 mån	1,0	0,5	-0,5	40,5	36,5	-4,0	-4,5
12 mån	0,1	0,1	0,0	19,4	17,2	-2,2	-2,2

Figur. Förändringar i amningsbenägenhet för barn födda 2004–2008. Förändring av andel enbart och delvis ammade barn, jämfört med barn födda 2004.

Av barn födda 2008 ammadess drygt 97 procent enbart eller delvis vid en veckas ålder och 85 procent av barnen ammadess enbart. Motsvarande siffror var 97 respektive 86 procent för 2007. Vid två månaders ålder ammadess fortfarande nästan 89 procent enbart eller delvis. Vid sex månaders ålder ammadess 66,5 procent helt eller delvis.

Sedan 2002 redovisas statistik över amning vid nio och tolv månaders ålder. Nästan 37 procent av barn födda 2008 ammadess enbart eller delvis vid nio månaders ålder och motsvarande andel var drygt 17 procent vid ett års ålder.

Det finns betydande regionala skillnader. Andelen barn som ammadess enbart eller delvis vid två månaders ålder var 92 procent i Stockholms län

jämfört med 85 procent i Skåne och i Örebro län. Vid sex månaders ålder ammadess drygt 73 procent av barnen i Stockholms län enbart eller delvis medan andelen i Blekinge var drygt 60 procent. I Stockholms län ammadess nästan 22 procent av barnen enbart eller delvis vid ett års ålder medan drygt 11 procent ammadess enbart eller delvis i Hallands län.

Rekommendationer

Världshälsoförsamlingen (WHA) och World Health Organization, (WHO 2002) rekommenderar medlemsländerna att främja enbart amning i sex månader och därefter fortsatt amning med tilläggskost i två år eller längre. Livsmedelsverket har tillsammans med Expertgruppen för pediatrik nutrition och i samråd med Socialstyrelsen och Socialdepartementet gjort följande ställningstagande: ”Den första tiden är bröstmjölken barnets bästa näring. De flesta barn klarar sig utmärkt på enbart bröstmjolk de första sex månaderna av sitt liv. Från ungefär sex månader bör amningen av näringsmässiga skäl kompletteras med annan föda, men det är fördelaktigt om bröstmjölken utgör en del av kosten under hela första levnadsåret eller längre” (Läkartidningen, Nr 3, 2004, Volym 101, Socialstyrelsen 2004).

Näringsbehovet hos fullgångna barn tillgodoses i normalfallet av enbart bröstmjolk de första sex månaderna med undantag av vitamin D. Till skillnad från modersmjölksersättning ger bröstmjölken bättre skydd mot infektioner och innehåller en rad bioaktiva substanser som kan ha betydelse för barnets tillväxt (SoS-rapport 1999:14). Efter sex månader kan dock inte bröstmjölken som enda föda tillgodose barnets hela behov av energi och olika näringsämnen, bland annat när det gäller järn. Vid denna ålder är också barnet utvecklingsmässigt redo för annan mat och brukar visa en nyfikenhet för nya smaker.

Definitioner

I den svenska amningsstatistiken har det övervägande intresset varit att presentera andelen barn som ammas och hur länge barnet ammas. Avsikten har också varit att visa när bröstmjölksersättning eller välling introduceras. Genom att registrera såväl ”ammar enbart” som ”ammar delvis” får man en uppfattning om båda dessa förhållanden.

WHO/UNICEF har enats om en gemensam handlingsplan, ”Tio steg för lyckad amning”, som man inom mödrahälsovård, förlossning/BB och barnhälsovård arbetar efter. För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s definition där till exempel kategorin ”enbart amning” innebär att barnet endast får bröstmjolk (och D-vitamin samt eventuella läkemedel) – inget annat. Socialstyrelsen har fastställt följande definitioner, vilka används i den statistiska redovisningen. Uppgifterna avser andelen barn som ammas vid en veckas ålder samt vid två, fyra, sex, nio och tolv månaders ålder.

Enbart ammade	Barn som har fått enbart bröstmjolk samt vitaminer eller läkemedel (t.ex. D-vitamin).
Delvis ammade	Barn som förutom bröstmjolk även har fått bröstmjölksersättning, välling eller annan kost.
Ej ammade	Barn som inte har fått bröstmjolk överhuvudtaget.
Uppgift saknas	Journaler där man ej kan bedöma huruvida barnet ammas eller ej

Före födelseår 2004 definierades barn som förutom bröstmjolk fick smakportioner som enbart ammade. Eftersom de flesta föräldrar börjar ge smakportioner vid cirka fyra till sex månaders ålder så har andelen ”enbart ammade” barn minskat. På grund av förändringen i definitionen så går statistiken över enbart och delvis ammade barn vid fyra och sex månaders ålder fr.o.m. 2004 inte att jämföra med tidigare år.

Insamling

Det är betydelsefullt att utvecklingen när det gäller amningsbenägenhet kan följas såväl regionalt som nationellt. Socialstyrelsen har därför, efter samråd med Sveriges Kommuner och Landsting, rekommenderat att landstingen sammanställer amningsuppgifter från barnhälsovården i form av en regional amningsstatistik för respektive län. Statistiken vidarebefordras till Socialstyrelsen som gör en nationell sammanställning.

Informationen hämtas in fortlöpande vid ordinarie besök hos barnavårdscentralen, då föräldrarna/vårdnadshavaren tillfrågas vilken näringskälla man givit barnet (bröstmjolk och/eller annat). Uppgifterna förs in i barnhälsovårdsjournalen, som följer barnet även vid en eventuell flytt inom landet. I vissa fall (t.ex. vid tidigare utlandsvistelse) tillfrågas föräldrarna/vårdnadshavaren i efterhand bland annat om amning. Detta sker vid ordinarie besök när barnet är tio till tolv månader. Efter kalenderårets utgång görs en sammanställning av journaluppgifter rörande amning på en särskild blankett. Journaluppgifterna avser barn födda föregående år. En sammanställning av barn födda 2008 gjordes i början av 2010 (föreliggande redovisning), dessa barn har därmed kunnat följas under hela sitt första levnadsår. Blanketten sänds till den ansvariga för barnhälsovården i landstinget, dvs. normalt barnhälsovårdsöverläkaren, som efter sammanställning för landstinget vidarebefordrar uppgifterna till Socialstyrelsen.

Tillförlitlighet och bortfall

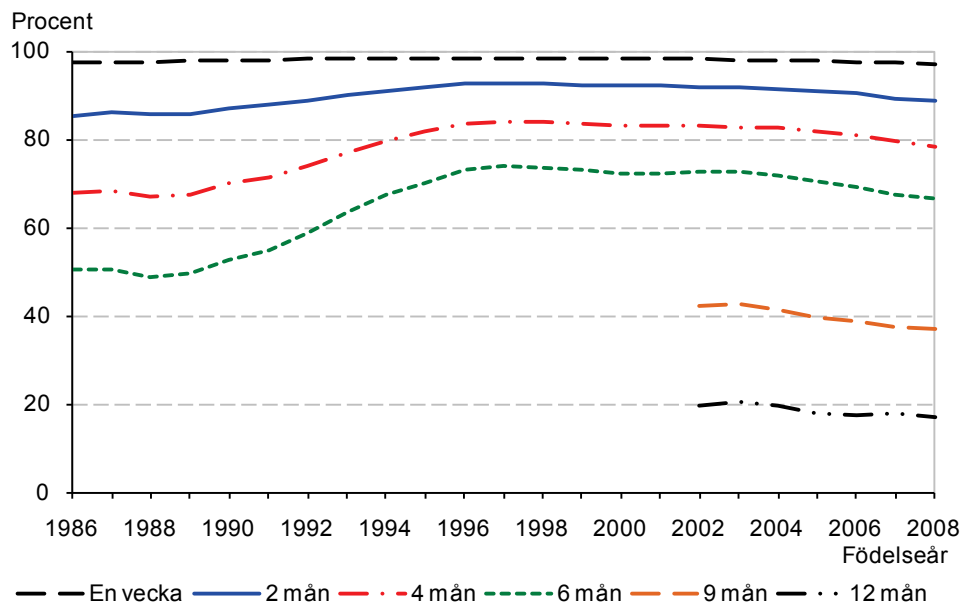
Sedan slutet av 1960-talet har anslutningen till mödra- och barnhälsovården varit hög i Sverige. Genom annan statistikinsamling som sker vid landets barnhälsovårdsenheter vet vi idag att barnavårdscentralerna når cirka 99 procent av alla barn under det första levnadsåret. Kontakten sker i samband

med hälsoundersökningar, rådgivning (gällande amning, sömn, föräldraskap osv.) och vaccinationer m.m. Därför kan amningsuppgifterna anses vara förhållandevis representativa för den verkliga amningsfrekvensen i riket.

Vid uppföljning och rapportering i denna storleksklass (cirka 100 000 barn per år) kan man inte utesluta att några journaluppgifter saknas vid den årliga sammanställningen. Ett mindre antal journaluppgifter är dessutom svåra att tolka. Det finns flera orsaker till bortfall eller att journaler inte är bedömbara. Förutom brister i journalföring, finns ca 1 000 adoptivbarn där amningsuppgifter saknas. För invandrade barn som skrivits in i svensk barnhälsovård efter ett års ålder har man som regel inte tagit upp någon detaljerad amningsanamnes i efterhand. Övergången till datoriserade journal-system har också medfört problem. Bortfallet ligger utanför samtliga beräkningar i denna publikation, och för helhetsbedömningen av amningsintensiteten bedöms bortfallet inte ha någon avgörande betydelse. De kommuner där bortfallet är 30 procent eller mer har markerats med en asterisk * (se tabell 14).

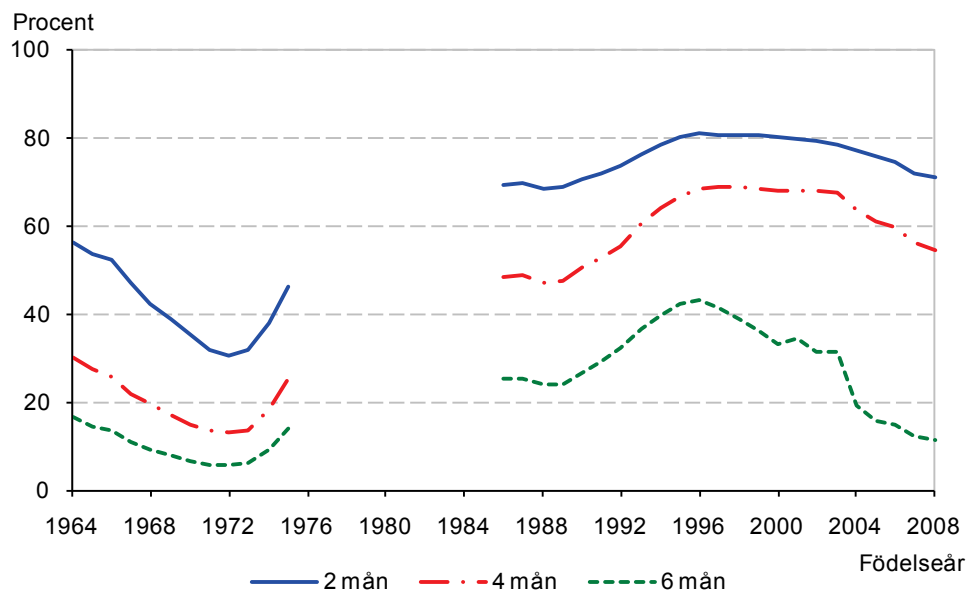
Diagram

Diagram 1. Enbart och delvis ammade barn födda 1986–2008.

Not: Insamling av data för amning vid 9 och 12 månader ålder startade 2002.

Diagram 2. Enbart ammade barn födda 1964–2008.

Not: För barn födda från år 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition som innebär att smakportioner exkluderats från enbart amning.

Diagram 3. Andel enbart respektive delvis ammade barn efter barnets ålder, barn födda 2008.

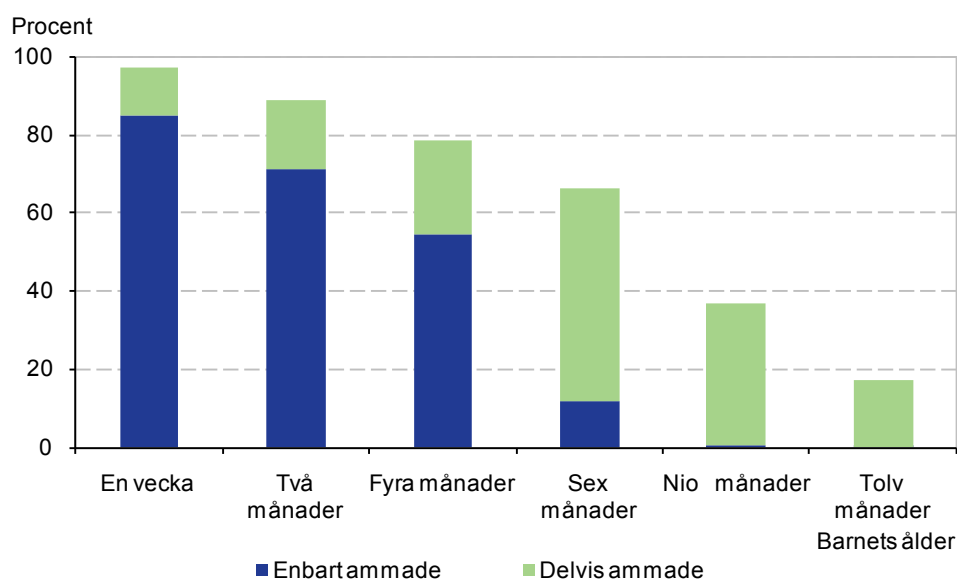

Diagram 4. Andel ammade barn vid en veckas ålder per län, barn födda 2008

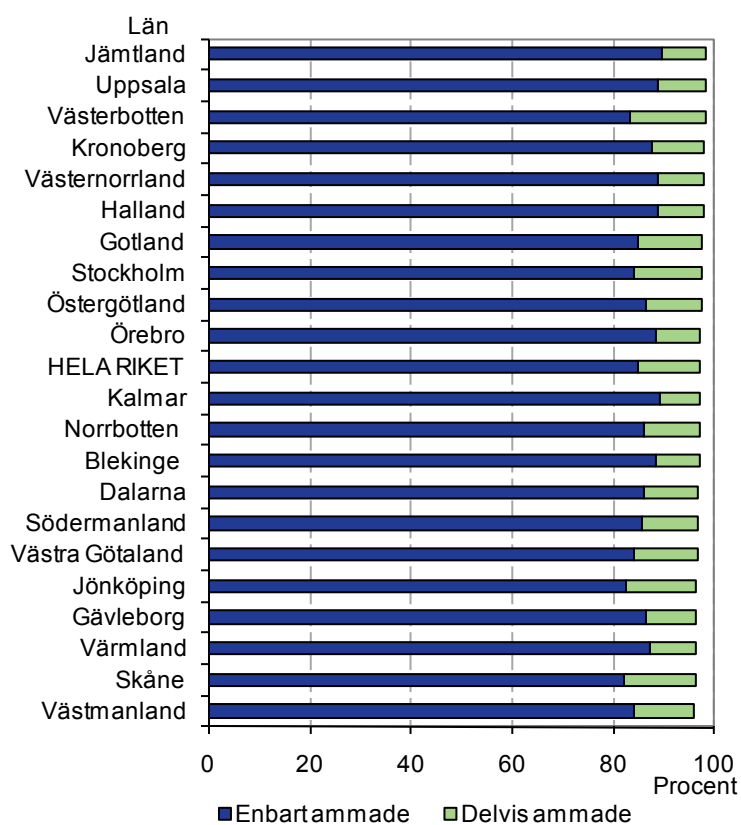

Diagram 5. Andel ammade barn vid två månaders ålder per län, barn födda 2008

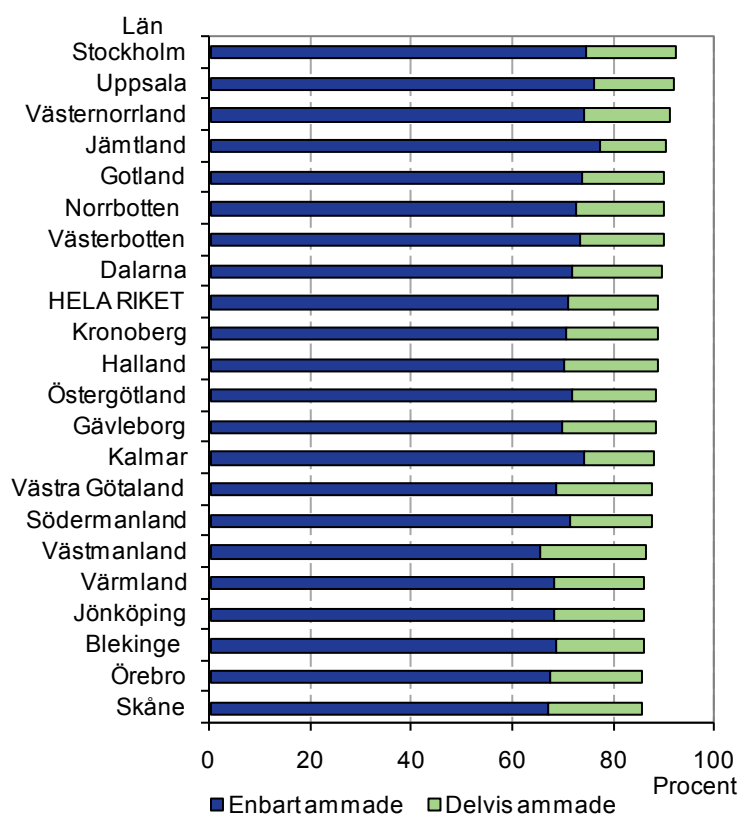

Diagram 6. Andel ammade barn vid fyra månaders ålder per län, barn födda 2008

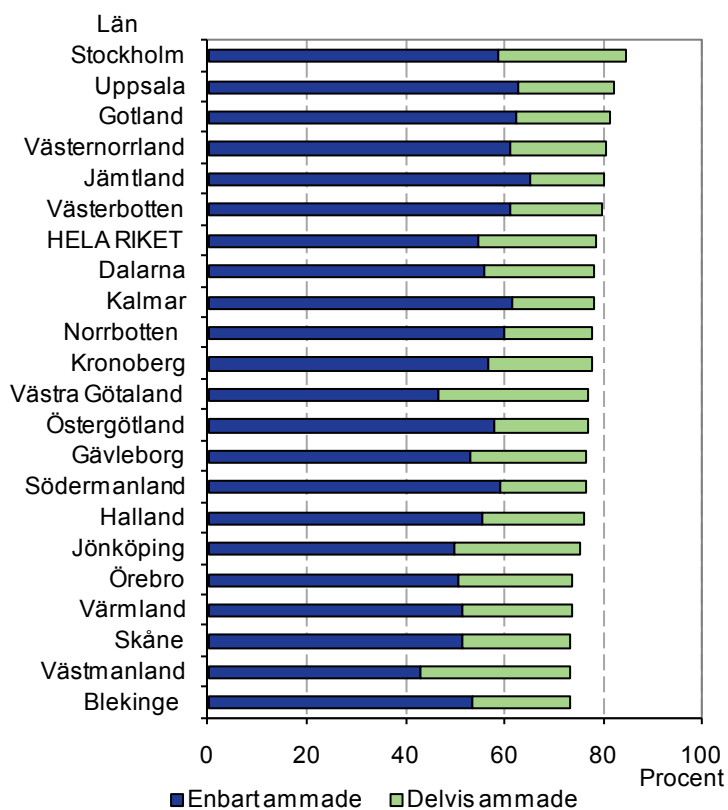

Diagram 7. Andel ammade barn vid sex månaders ålder per län, barn födda 2008

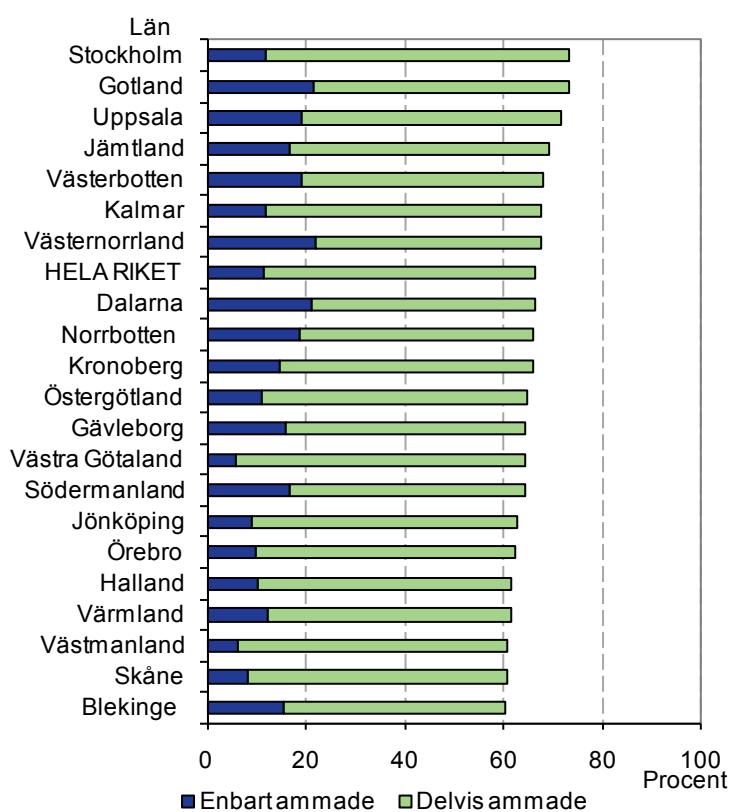

Diagram 8. Andel ammade barn vid nio månaders ålder per län, barn födda 2008

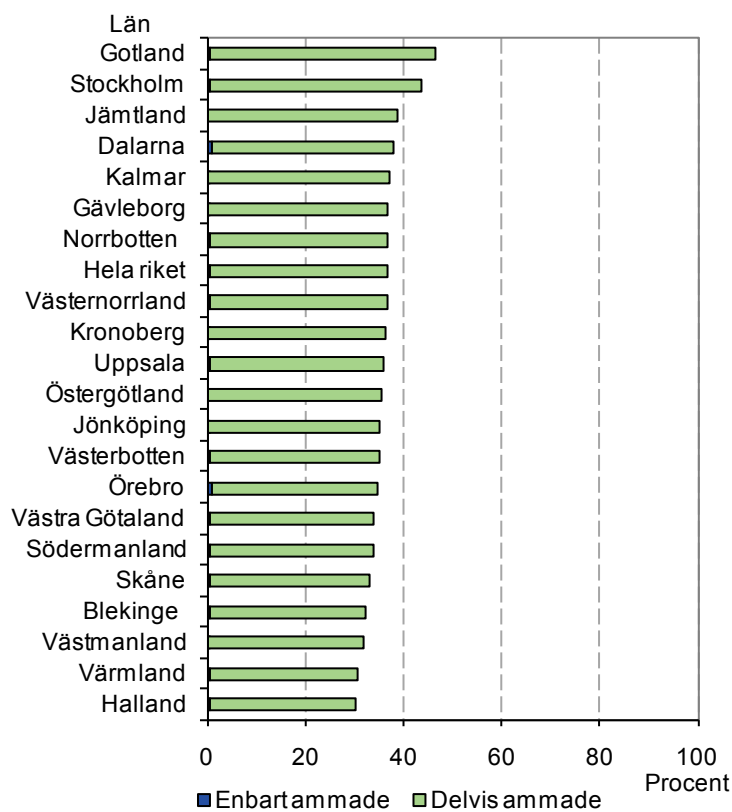
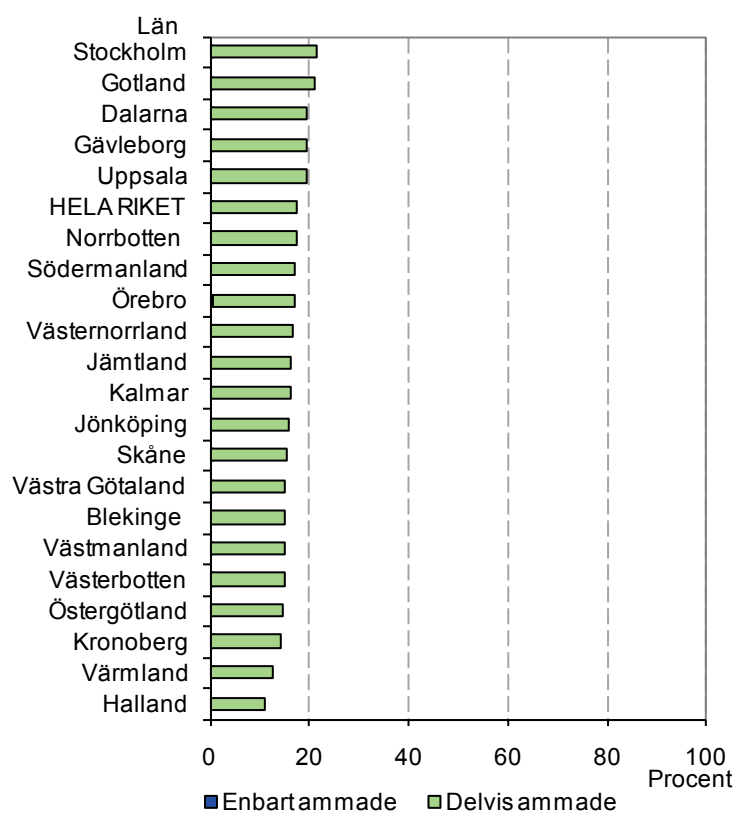

Diagram 9. Andel ammade barn vid ett års ålder per län, barn födda 2008.

Tabeller

Tabell 1. Ammade barn vid en veckas ålder, barn födda 1986–2008.

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
1986	90 241	91,6	5 549	5,6	2 750	2,8	98 540	1 954	1,9
1987	93 761	91,8	5 772	5,7	2 578	2,5	102 111	1 810	1,7
1988	100 071	91,6	6 482	5,9	2 741	2,5	109 294	1 864	1,7
1989	103 883	92,1	6 403	5,7	2 542	2,3	112 828	1 616	1,4
1990	97 179	93,0	5 153	4,9	2 174	2,1	104 506	1 610	1,5
1991	100 901	92,7	5 623	5,2	2 282	2,1	108 806	1 457	1,3
1992	110 068	93,2	5 774	4,9	2 279	1,9	118 121	1 470	1,2
1993	107 204	93,9	4 868	4,3	2 067	1,8	114 139	1 530	1,3
1994	103 557	94,4	4 341	4,0	1 791	1,6	109 689	1 329	1,2
1995	95 418	94,4	4 026	4,0	1 637	1,6	101 081	1 008	1,0
1996	88 791	94,3	3 858	4,1	1 546	1,6	94 195	1 171	1,2
1997	83 573	93,8	4 023	4,5	1 457	1,6	89 053	1 188	1,3
1998	82 368	93,4	4 264	4,8	1 551	1,8	88 183	1 376	1,5
1999	81 547	93,0	4 503	5,1	1 612	1,9	87 662	1 251	1,4
2000	82 920	92,6	5 065	5,7	1 536	1,7	89 521	1 419	1,6
2001 ¹⁾	82 672	91,5	5 956	6,6	1 752	1,9	90 380	1 384	1,5
2002 ²⁾	85 309	91,0	6 638	7,1	1 775	1,9	93 722	1 421	1,5
2003	86 672	90,3	7 414	7,7	1 880	2,0	95 966	1 414	1,5
2004	89 588	89,4	8 582	8,6	2 088	2,1	100 258	1 552	1,5
2005 ³⁾	88 745	88,4	9 358	9,3	2 278	2,3	100 381	2 316	2,3
2006	91 528	87,5	10 551	10,1	2 505	2,4	104 584	2 331	2,2
2007	91 249	86,0	11 943	11,3	2 895	2,7	106 087	2 441	2,2
2008	91 581	85,1	13 011	12,1	3 046	2,8	107 638	2 621	2,4

1) Uppgift saknas för Kiruna, Pajala, Jokkmokk och Gällivare kommun.

2) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun.

3) Uppgift saknas för Nykvarn.

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14).

Tabell 2. Ammade barn vid två månaders ålder, barn födda 1986–2008.

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
1986	68 312	69,5	15 625	15,9	14 342	14,6	98 279	2 215	2,2
1987	70 863	69,7	16 499	16,2	14 291	14,1	101 653	2 268	2,2
1988	74 662	68,5	18 494	17,0	15 825	14,5	108 981	2 177	2,0
1989	77 308	68,8	19 088	17,0	15 996	14,2	112 392	2 052	1,8
1990	73 825	70,9	16 843	16,2	13 448	12,9	104 116	1 967	1,9
1991	78 089	72,0	17 014	15,7	13 417	12,4	108 520	1 698	1,5
1992	86 776	73,6	17 722	15,0	13 424	11,4	117 922	1 669	1,4
1993	86 933	76,3	15 639	13,7	11 325	9,9	113 897	1 772	1,5
1994	85 963	78,5	13 692	12,5	9 850	9,0	109 505	1 513	1,4
1995	80 969	80,2	11 791	11,7	8 194	8,1	100 954	1 135	1,1
1996	76 330	81,2	10 652	11,3	7 057	7,5	94 039	1 327	1,4
1997	71 969	80,9	10 329	11,6	6 613	7,4	88 911	1 330	1,5
1998	71 244	80,9	10 212	11,6	6 574	7,5	88 030	1 529	1,7
1999	70 566	80,7	10 174	11,6	6 765	7,7	87 505	1 408	1,6
2000	71 568	80,2	10 757	12,0	6 934	7,8	89 259	1 681	1,8
2001 ¹⁾	71 875	79,7	11 086	12,3	7 171	8,0	90 132	1 632	1,8
2002 ²⁾	74 156	79,3	11 773	12,6	7 586	8,1	93 515	1 628	1,7
2003	75 100	78,4	12 701	13,3	7 950	8,3	95 751	1 629	1,7
2004	77 172	77,3	14 045	14,1	8 613	8,6	99 830	1 980	1,9
2005 ³⁾	75 573	75,8	14 931	15,0	9 260	9,3	99 764	2 933	2,9
2006	77 348	74,6	16 456	15,9	9 933	9,6	103 737	3 178	3,0
2007	75 774	71,9	18 342	17,4	11 201	10,6	105 317	3 211	3,0
2008	75 749	71,0	18 923	17,7	11 986	11,2	106 658	3 601	3,3

1) Uppgift saknas för Kiruna, Pajala, Jokkmokk och Gällivare kommun.

2) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun.

3) Uppgift saknas för Nykvarn.

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14).

Tabell 3. Ammade barn vid fyra månaders ålder, barn födda 1986–2008

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
1986	47 730	48,7	18 796	19,2	31 399	32,1	97 925	2 569	2,6
1987	49 719	49,1	19 228	19,0	32 254	31,9	101 201	2 720	2,6
1988	51 175	47,2	21 513	19,8	35 789	33,0	108 477	2 681	2,4
1989	53 536	47,8	22 209	19,8	36 146	32,3	111 891	2 523	2,2
1990	52 380	50,5	20 411	19,7	30 926	29,8	103 717	2 382	2,2
1991	57 094	52,8	20 279	18,7	30 785	28,5	108 158	2 091	1,9
1992	65 241	55,6	21 389	18,2	30 804	26,2	117 434	2 157	1,8
1993	68 887	60,7	18 763	16,5	25 884	22,8	113 534	2 145	1,9
1994	69 951	64,1	17 201	15,7	22 017	20,2	109 169	1 849	1,7
1995	67 374	66,9	15 071	15,0	18 185	18,1	100 630	1 459	1,4
1996	64 242	68,6	13 922	14,9	15 551	16,5	93 715	1 651	1,7
1997	60 982	68,9	13 169	14,9	14 379	16,2	88 530	1 711	1,9
1998	60 615	69,1	12 900	14,7	14 172	16,2	87 687	1 872	2,1
1999	59 794	68,7	12 926	14,8	14 344	16,5	87 064	1 849	2,1
2000	60 694	68,3	13 223	14,9	14 917	16,8	88 834	2 106	2,3
2001 ¹⁾	61 279	68,3	13 283	14,8	15 185	16,9	89 747	2 017	2,2
2002 ²⁾	63 409	68,0	14 179	15,2	15 608	16,7	93 196	1 947	2,0
2003	64 362	67,5	14 541	15,2	16 493	17,3	95 396	1 984	2,0
2004	63 463	63,8	18 837	18,9	17 185	17,3	99 485	2 325	2,3
2005 ³⁾	60 717	61,1	20 316	20,4	18 313	18,4	99 346	3 351	3,3
2006	61 591	59,8	21 749	21,1	19 679	19,1	103 019	3 896	3,6
2007	58 826	56,2	24 496	23,4	21 357	20,4	104 679	3 849	3,5
2008	57 927	54,7	25 235	23,8	22 833	21,5	105 995	4 264	3,9

1) Uppgift saknas för Kiruna, Pajala, Jokkmokk och Gällivare kommun.

2) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun.

3) Uppgift saknas för Nykvarn.

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14).

Tabell 4. Ammade barn vid sex månaders ålder, barn födda 1986–2008.

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
1986	24 972	25,6	24 397	25,1	48 012	49,3	97 381	3 114	3,1
1987	25 310	25,2	25 524	25,4	49 733	49,5	100 567	3 354	3,2
1988	26 168	24,2	26 363	24,4	55 383	51,3	107 914	3 244	2,9
1989	27 087	24,3	28 342	25,5	55 846	50,2	111 275	3 169	2,8
1990	27 470	26,6	26 863	26,0	48 873	47,4	103 206	2 909	2,7
1991	31 813	29,5	27 398	25,4	48 494	45,0	107 705	2 551	2,3
1992	37 636	32,2	31 038	26,5	48 308	41,3	116 982	2 609	2,2
1993	41 442	36,7	30 169	26,7	41 458	36,7	113 069	2 600	2,2
1994	43 444	40,0	29 741	27,3	35 525	32,7	108 710	2 308	2,1
1995	42 466	42,3	28 355	28,3	29 435	29,4	100 256	1 833	1,8
1996	40 192	43,1	27 763	29,8	25 309	27,1	93 264	2 102	2,2
1997	36 569	41,5	28 436	32,3	23 037	26,2	88 042	2 199	2,4
1998	33 917	39,0	29 926	34,4	23 234	26,7	87 077	2 482	2,8
1999	31 470	36,3	31 687	36,6	23 460	27,1	86 617	2 296	2,6
2000	29 503	33,4	34 240	38,8	24 579	27,8	88 322	2 618	2,9
2001 ¹⁾	31 007	34,7	33 681	37,7	24 640	27,6	89 328	2 436	2,7
2002 ²⁾	29 158	31,5	38 053	41,1	25 479	27,5	92 690	2 453	2,6
2003	29 916	31,5	38 844	40,9	26 173	27,6	94 933	2 447	2,5
2004	18 989	19,2	52 288	52,8	27 751	28,0	99 028	2 782	2,7
2005 ³⁾	15 671	15,9	53 819	54,5	29 259	29,6	98 749	3 948	3,8
2006	15 223	14,9	55 599	54,3	31 580	30,8	102 402	4 513	4,2
2007	12 722	12,3	57 415	55,4	33 544	32,4	103 681	4 847	4,5
2008	12 211	11,7	57 412	54,8	35 139	33,5	104 762	5 497	5,0

1) Uppgift saknas för Kiruna, Pajala, Jokkmokk och Gällivare kommun.

2) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun.

3) Uppgift saknas för Nykvarn.

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14).

Tabell 5. Ammade barn vid nio månaders ålder, barn födda 2002–2008.

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
2002 ¹⁾	2 452	2,9	33 708	39,4	49 391	57,7	85 551	9 592	10,1
2003	2 321	2,5	37 223	40,2	53 035	57,3	92 579	8 019	8,0
2004 ²⁾	965	1,0	37 947	40,5	54 755	58,5	93 667	8 143	8,0
2005 ³⁾	538	0,6	38 075	39,2	58 423	60,2	97 036	5 661	5,5
2006	716	0,7	38 073	38,0	61 480	61,3	100 269	6 646	6,2
2007	466	0,5	37 279	37,0	63 090	62,6	100 835	7 693	7,1
2008	474	0,5	37 055	36,5	64 124	63,1	101 653	8 606	7,8

1) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun.

2) Uppgift saknas för Burlöv, Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Landskrona, Lomma, Lund, Staffanstorps och Svalöv.

3) Uppgift saknas för Nykvarn.

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14).

Tabell 6. Ammade barn vid ett års ålder, barn födda 2002–2008.

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
2002 ¹⁾	724	0,8	17 183	19,1	72 236	80,1	90 143	5 000	5,3
2003	636	0,7	18 795	19,9	74 979	79,4	94 410	6 188	6,2
2004	119	0,1	18 665	19,4	77 204	80,4	95 988	5 822	5,7
2005 ³⁾	82	0,1	17 148	17,9	78 585	82,0	95 815	6 882	6,7
2006 ¹⁾	111	0,1	17 169	17,3	81 966	82,6	99 246	7 669	7,2
2007	70	0,1	17 620	17,7	81 806	82,2	99 496	9 032	8,3
2008	90	0,1	17 267	17,2	82 980	82,7	100 337	9 922	9,0

1) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun.

3) Uppgift saknas för Nykvarn.

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14).

Tabell 7. Enbart eller delvis ammade barn per län, barn födda 2008.

Län	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid					Ett år
	En vecka	Två månader	Fyra månader	Sex månader	Nio månader	
Stockholm	97,6	92,2	84,6	73,3	43,8	21,7
Uppsala	98,3	91,9	82,3	71,7	36,2	19,5
Södermanland	96,8	87,4	76,4	64,2	33,9	17,2
Östergötland	97,5	88,2	76,8	64,6	35,4	14,8
Jönköping	96,6	85,8	75,3	62,5	35,3	15,8
Kronoberg	98,1	88,6	77,7	65,9	36,3	14,4
Kalmar	97,1	87,9	78,1	67,5	37,1	16,3
Gotland	97,6	89,9	81,4	73,1	46,4	21,0
Blekinge	97,1	85,7	73,1	60,3	32,5	15,1
Skåne	96,3	85,4	73,4	60,7	33,3	15,4
Halland	97,8	88,6	76,3	61,5	30,2	11,1
Västra Götaland	96,8	87,6	76,9	64,4	34,1	15,2
Värmland	96,5	86,0	73,6	61,3	30,8	12,6
Örebro	97,3	85,4	73,7	62,5	34,7	17,0
Västmanland	96,1	86,2	73,3	60,8	31,8	15,0
Dalarna	97,0	89,5	78,3	66,3	37,9	19,7
Gävleborg	96,5	88,1	76,5	64,4	37,0	19,7
Västernorrland	97,9	90,9	80,4	67,4	36,8	16,6
Jämtland	98,3	90,0	80,2	69,1	38,8	16,4
Västerbotten	98,2	89,7	79,9	68,1	35,0	15,0
Norrbottn	97,1	89,7	77,8	66,1	36,9	17,3
Hela riket	97,2	88,8	78,5	66,5	36,9	17,3

Tabell 8. Ammade barn vid en veckas ålder per län, barn födda 2008.

Län	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%		Antal	%
Stockholm	23 060	84,1	3 728	13,6	647	2,4	27 435	771	2,7
Uppsala	3 579	89,1	371	9,2	69	1,7	4 019	171	4,1
Södermanland	2 476	85,8	320	11,1	91	3,2	2 887	48	1,6
Östergötland	3 991	86,5	506	11,0	116	2,5	4 613	36	0,8
Jönköping	3 136	82,7	524	13,8	130	3,4	3 790	48	1,3
Kronoberg	1 806	87,7	214	10,4	40	1,9	2 060	23	1,1
Kalmar	1 969	89,1	177	8,0	63	2,9	2 209	33	1,5
Gotland	469	84,8	71	12,8	13	2,4	553	3	0,5
Blekinge	1 368	88,5	133	8,6	45	2,9	1 546	26	1,7
Skåne	11 710	82,4	1 980	13,9	529	3,7	14 219	392	2,7
Halland	2 963	88,9	297	8,9	72	2,2	3 332	28	0,8
Västra Götaland	15 139	84,2	2 271	12,6	580	3,2	17 990	569	3,1
Värmland	2 290	87,4	237	9,0	92	3,5	2 619	75	2,8
Örebro	2 855	88,7	278	8,6	86	2,7	3 219	85	2,6
Västmanland	2 187	84,2	308	11,9	101	3,9	2 596	76	2,8
Dalarna	2 413	86,1	305	10,9	85	3,0	2 803	91	3,1
Gävleborg	2 296	86,5	264	10,0	93	3,5	2 653	44	1,6
Västernorrland	2 272	88,9	230	9,0	54	2,1	2 556	32	1,2
Jämtland	1 187	89,6	116	8,8	22	1,7	1 325	9	0,7
Västerbotten	2 373	83,4	424	14,9	50	1,8	2 847	38	1,3
Norrbottn	2 042	86,3	257	10,9	68	2,9	2 367	23	1,0
Hela riket	91 581	85,1	13 011	12,1	3 046	2,8	107 638	2 621	2,4

Tabell 9. Ammade barn vid två månaders ålder per län, barn födda 2008.

Län	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
Stockholm	20 109	74,6	4 749	17,6	2 104	7,8	26 962	1 244	4,4
Uppsala	3 049	76,1	634	15,8	324	8,1	4 007	183	4,4
Södermanland	2 053	71,4	458	15,9	363	12,6	2 874	61	2,1
Östergötland	3 303	71,6	766	16,6	542	11,8	4 611	38	0,8
Jönköping	2 580	68,1	670	17,7	537	14,2	3 787	51	1,3
Kronoberg	1 453	70,5	373	18,1	234	11,4	2 060	23	1,1
Kalmar	1 634	74,0	307	13,9	267	12,1	2 208	34	1,5
Gotland	408	73,8	89	16,1	56	10,1	553	3	0,5
Blekinge	1 054	68,3	269	17,4	220	14,3	1 543	29	1,8
Skåne	9 368	67,0	2 561	18,3	2 044	14,6	13 973	638	4,4
Halland	2 340	70,2	613	18,4	379	11,4	3 332	28	0,8
Västra Götaland	12 224	68,6	3 379	19,0	2 216	12,4	17 819	740	4,0
Värmland	1 792	68,1	473	18,0	368	14,0	2 633	61	2,3
Örebro	2 159	67,3	582	18,1	469	14,6	3 210	94	2,8
Västmanland	1 693	65,5	535	20,7	358	13,8	2 586	86	3,2
Dalarna	1 992	71,5	501	18,0	293	10,5	2 786	108	3,7
Gävleborg	1 829	69,5	490	18,6	312	11,9	2 631	66	2,4
Västernorrland	1 886	74,0	431	16,9	232	9,1	2 549	39	1,5
Jämtland	1 019	77,1	170	12,9	132	10,0	1 321	13	1,0
Västerbotten	2 086	73,3	468	16,4	293	10,3	2 847	38	1,3
Norrbottn	1 718	72,6	405	17,1	243	10,3	2 366	24	1,0
Hela riket	75 749	71,0	18 923	17,7	11 986	11,2	106 658	3 601	3,3

Tabell 10. Ammade barn vid fyra månaders ålder per län, barn födda 2008.

Län	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%		Antal	%
Stockholm	15 610	58,7	6 884	25,9	4 098	15,4	26 592	1 614	5,7
Uppsala	2 494	62,8	775	19,5	705	17,7	3 974	216	5,2
Södermanland	1 693	59,1	495	17,3	677	23,6	2 865	70	2,4
Östergötland	2 668	57,9	869	18,9	1 067	23,2	4 604	45	1,0
Jönköping	1 878	49,7	966	25,6	933	24,7	3 777	61	1,6
Kronoberg	1 169	56,9	429	20,9	458	22,3	2 056	27	1,3
Kalmar	1 359	61,6	364	16,5	483	21,9	2 206	36	1,6
Gotland	345	62,4	105	19,0	103	18,6	553	3	0,5
Blekinge	823	53,5	301	19,6	413	26,9	1 537	35	2,2
Skåne	7 205	51,4	3 078	22,0	3 727	26,6	14 010	601	4,1
Halland	1 848	55,5	689	20,7	790	23,7	3 327	33	1,0
Västra Götaland	8 258	46,7	5 326	30,1	4 090	23,1	17 674	885	4,8
Värmland	1 336	51,4	578	22,2	687	26,4	2 601	93	3,5
Örebro	1 624	50,6	741	23,1	846	26,3	3 211	93	2,8
Västmanland	1 103	43,2	770	30,1	682	26,7	2 555	117	4,4
Dalarna	1 562	56,0	619	22,2	606	21,7	2 787	107	3,7
Gävleborg	1 397	53,1	614	23,3	619	23,5	2 630	67	2,5
Västernorrland	1 543	61,1	489	19,4	494	19,6	2 526	62	2,4
Jämtland	854	65,1	198	15,1	260	19,8	1 312	22	1,6
Västerbotten	1 740	61,3	526	18,5	571	20,1	2 837	48	1,7
Norrbotten	1 418	60,1	419	17,7	524	22,2	2 361	29	1,2
Hela riket	57 927	54,7	25 235	23,8	22 833	21,5	105 995	4 264	3,9

Tabell 11. Ammade barn vid sex månaders ålder per län, barn födda 2008.

Län	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
Stockholm	3 200	12,1	16 196	61,2	7 056	26,7	26 452	1 754	6,2
Uppsala	756	19,3	2 054	52,4	1 111	28,3	3 921	269	6,4
Södermanland	481	16,9	1 344	47,3	1 016	35,8	2 841	94	3,2
Östergötland	507	11,0	2 462	53,6	1 624	35,4	4 593	56	1,2
Jönköping	343	9,2	1 996	53,3	1 403	37,5	3 742	96	2,5
Kronoberg	300	14,7	1 049	51,3	697	34,1	2 046	37	1,8
Kalmar	266	12,0	1 225	55,5	718	32,5	2 209	33	1,5
Gotland	118	21,5	284	51,6	148	26,9	550	6	1,1
Blekinge	237	15,6	680	44,7	603	39,7	1 520	52	3,3
Skåne	1 133	8,2	7 231	52,5	5 420	39,3	13 784	827	5,7
Halland	335	10,1	1 705	51,4	1 275	38,5	3 315	45	1,3
Västra Götaland	979	5,7	10 001	58,7	6 070	35,6	17 050	1 509	8,1
Värmland	317	12,1	1 285	49,2	1 011	38,7	2 613	81	3,0
Örebro	320	10,0	1 678	52,5	1 200	37,5	3 198	106	3,2
Västmanland	164	6,4	1 392	54,4	1 005	39,2	2 561	111	4,2
Dalarna	586	21,2	1 250	45,1	934	33,7	2 770	124	4,3
Gävleborg	422	16,1	1 270	48,4	934	35,6	2 626	71	2,6
Västernorrland	553	22,1	1 133	45,3	814	32,6	2 500	88	3,4
Jämtland	215	16,6	681	52,5	401	30,9	1 297	37	2,8
Västerbotten	543	19,2	1 382	48,9	903	31,9	2 828	57	2,0
Norrbotten	436	18,6	1 114	47,5	796	33,9	2 346	44	1,8
Hela riket	12 211	11,7	57 412	54,8	35 139	33,5	104 762	5 497	5,0

Tabell 12. Ammade barn vid nio månaders ålder per län, barn födda 2008.

Län	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
Stockholm	121	0,5	11 157	43,3	14 461	56,2	25 739	2 467	8,7
Uppsala	16	0,4	1 371	35,8	2 442	63,8	3 829	361	8,6
Södermanland	12	0,4	928	33,5	1 834	66,1	2 774	161	5,5
Östergötland	0	0,0	1 618	35,4	2 950	64,6	4 568	81	1,7
Jönköping	1	0,0	1 305	35,3	2 395	64,7	3 701	137	3,6
Kronoberg	8	0,4	728	35,9	1 294	63,7	2 030	53	2,5
Kalmar	8	0,4	808	36,7	1 383	62,9	2 199	43	1,9
Gotland	3	0,6	250	45,9	292	53,6	545	11	2,0
Blekinge	7	0,5	477	32,1	1 003	67,5	1 487	85	5,4
Skåne	76	0,6	4 350	32,7	8 870	66,7	13 296	1 315	9,0
Halland	19	0,6	981	29,7	2 306	69,8	3 306	54	1,6
Västra Götaland	70	0,4	5 326	33,6	10 440	65,9	15 836	2 723	14,7
Värmland	13	0,5	776	30,3	1 771	69,2	2 560	134	5,0
Örebro	32	1,0	1 067	33,7	2 069	65,3	3 168	136	4,1
Västmanland	4	0,2	807	31,7	1 738	68,2	2 549	123	4,6
Dalarna	31	1,1	998	36,7	1 689	62,1	2 718	176	6,1
Gävleborg	6	0,2	938	36,8	1 605	63,0	2 549	148	5,5
Västernorrland	17	0,7	877	36,1	1 536	63,2	2 430	158	6,1
Jämtland	0	0,0	495	38,8	780	61,2	1 275	59	4,4
Västerbotten	20	0,7	961	34,3	1 819	65,0	2 800	85	2,9
Norrbottn	10	0,4	837	36,5	1 447	63,1	2 294	96	4,0
Hela riket	474	0,5	37 055	36,5	64 124	63,1	101 653	8 606	7,8

Tabell 13. Ammade barn vid ett års ålder per län, barn födda 2008.

Län	Enbart eller delvis ammade		Ej ammade		Summa Antal	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%		Antal	%
Stockholm	5 569	21,7	20 146	78,3	25 715	2 491	8,8
Uppsala	717	19,5	2 963	80,5	3 680	510	12,2
Södermanland	475	17,2	2 286	82,8	2 761	174	5,9
Östergötland	675	14,8	3 889	85,2	4 564	85	1,8
Jönköping	560	15,8	2 976	84,2	3 536	302	7,9
Kronoberg	290	14,4	1 722	85,6	2 012	71	3,4
Kalmar	355	16,3	1 829	83,7	2 184	58	2,6
Gotland	110	21,0	414	79,0	524	32	5,8
Blekinge	224	15,1	1 255	84,9	1 479	93	5,9
Skåne	2 100	15,4	11 572	84,6	13 672	939	6,4
Halland	365	11,1	2 934	88,9	3 299	61	1,8
Västra Götaland	2 242	15,2	12 535	84,8	14 777	3 782	20,4
Värmland	326	12,6	2 264	87,4	2 590	104	3,9
Örebro	527	17,0	2 566	83,0	3 093	211	6,4
Västmanland	379	15,0	2 140	85,0	2 519	153	5,7
Dalarna	532	19,7	2 173	80,3	2 705	189	6,5
Gävleborg	503	19,7	2 055	80,3	2 558	139	5,2
Västernorrland	396	16,6	1 987	83,4	2 383	205	7,9
Jämtland	204	16,4	1 042	83,6	1 246	88	6,6
Västerbotten	420	15,0	2 375	85,0	2 795	90	3,1
Norrbotten	388	17,3	1 857	82,7	2 245	145	6,1
Hela riket	17 357	17,3	82 980	82,7	100 337	9 922	9,0

Tabell 14. Enbart eller delvis ammade barn per kommun, barn födda 2008

* Bortfall 30 procent eller mer

Kommun/län	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid				
	2 månader	4 månader	6 månader	9 månader	12 månader
Botkyrka	89,5	79,2	64,9	39,7	25,4
Danderyd	95,2	88,9	79,7	44,1	20,1
Ekerö	93,9	89,3	82,0	48,0	24,1
Haninge	88,1	77,0	63,0	37,2	17,5
Huddinge	89,8	81,9	70,6	47,9	25,8
Järfälla	91,8	82,1	72,8	42,3	21,1
Lidingö	92,2	87,9	79,1	39,6	19,2
Nacka	94,3	87,5	73,0	44,3	21,1
Norrtälje	89,0	80,1	69,4	43,7	23,2
Nykvarn	96,0	96,0	93,8	*	*
Nynäshamn	85,0	77,0	60,2	44,0	24,6
Salem	84,1	76,8	66,0	36,7	19,4
Sigtuna	85,6	73,5	56,8	31,4	17,6
Sollentuna	93,7	87,7	76,1	45,7	17,2
Solna	92,1	86,3	76,3	44,0	18,5
Stockholm	93,8	87,1	76,7	46,5	23,3
Sundbyberg	91,7	83,9	74,1	42,6	20,6
Södertälje	86,5	75,2	62,7	31,8	18,9
Tyresö	90,9	82,4	68,0	41,7	17,4
Täby	91,9	84,6	74,5	44,3	17,3
Upplands Väsby	88,7	78,9	66,7	42,1	22,3
Upplands-Bro	90,7	78,5	62,6	35,4	18,9
Vallentuna	93,0	85,8	74,1	41,5	17,2
Vaxholm	93,9	83,5	76,9	37,9	15,4
Värmdö	91,0	82,5	70,7	40,9	18,6
Österåker	97,0	90,2	80,1	44,8	19,1
Stockholms län	92,2	84,6	73,3	43,8	21,7
Enköping	88,9	75,3	59,2	28,5	13,2
Heby	80,7	71,9	60,2	30,6	17,6
Håbo	93,5	77,7	62,6	23,9	5,8
Knivsta	93,0	85,0	72,9	37,7	19,7
Tierp	84,6	73,7	61,8	24,2	13,0
Uppsala	93,6	85,7	76,7	40,6	22,8
Älvkarleby	92,7	74,0	58,3	21,9	10,5
Östhammar	87,5	75,9	67,1	34,1	18,1
Uppsala län	91,9	82,3	71,7	36,2	19,5
Eskilstuna	86,2	74,0	60,7	30,9	14,4
Flen	85,4	72,8	59,2	*	*
Gnesta	85,2	75,5	66,7	30,5	11,5
Katrineholm	89,5	73,7	64,6	39,0	24,1
Nyköping	86,2	76,8	64,9	32,7	15,8
Oxelösund	90,2	81,4	57,4	26,7	15,8
Strängnäs	88,8	81,9	73,4	38,6	18,4
Trosa	94,5	85,9	67,2	40,6	22,7
Vingåker	87,5	79,2	75,0	52,8	35,1
Södermanlands län	87,4	76,4	64,2	33,9	17,2

Tabell 14 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer

Kommun/län	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid				
	2 månader	4 månader	6 månader	9 månader	12 månader
Boxholm	84,6	71,8	59,0	28,2	17,9
Finspång	85,3	75,9	63,4	36,1	20,9
Kinda	86,7	75,5	64,3	41,8	28,6
Linköping	91,2	79,1	68,1	35,7	13,6
Mjölby	78,1	64,8	46,5	22,3	6,5
Motala	85,7	75,5	68,6	40,2	14,1
Norrköping	88,9	77,0	63,1	36,0	15,4
Söderköping	90,3	80,6	63,7	26,6	10,5
Vadstena	92,3	86,5	76,9	57,7	30,8
Valdemarsvik	69,1	61,8	50,9	12,7	3,6
Ydre	84,0	83,3	56,0	24,0	4,0
Åtvidaberg	82,1	74,1	62,5	41,1	23,2
Ödeshög	85,1	74,5	72,3	34,0	21,3
Östergötlands län	88,2	76,8	64,6	35,4	14,8
Aneby	77,1	64,3	51,4	21,4	8,6
Eksjö	91,2	78,0	67,9	36,5	15,0
Gislaved	83,3	71,1	57,1	31,1	15,1
Gnosjö	82,7	73,3	52,7	32,4	13,7
Habo	84,3	72,0	55,2	26,5	9,7
Jönköping	88,1	79,1	67,2	38,1	17,2
Mullsjö	87,5	75,0	62,5	34,4	13,5
Nässjö	81,8	70,8	62,0	34,1	11,9
Sävsjö	78,6	67,9	54,0	27,4	9,7
Tranås	81,7	68,3	46,3	19,4	10,6
Vaggeryd	85,5	74,7	59,6	32,9	21,0
Vetlanda	89,4	76,1	68,8	46,0	17,4
Värnamo	82,9	74,7	59,1	36,9	20,7
Jönköpings län	85,8	75,3	62,5	35,3	15,8
Alvesta	92,9	79,1	68,1	31,0	10,0
Lessebo	78,7	63,8	59,6	39,4	23,4
Ljungby	86,6	73,0	58,5	29,7	11,0
Markaryd	78,6	65,2	52,7	22,1	9,8
Tingsryd	89,5	78,6	72,9	38,1	13,1
Uppvidinge	82,0	73,0	59,6	38,2	15,7
Växjö	90,4	80,9	68,5	40,0	15,6
Älmhult	91,9	83,1	72,5	38,0	17,0
Kronobergs län	88,6	77,7	65,9	36,3	14,4
Borgholm	85,0	75,0	63,0	39,2	26,3
Emmaboda	92,9	78,8	74,1	44,7	22,4
Hultsfred	85,1	80,7	71,9	40,4	23,7
Högsby	86,8	73,6	58,5	28,8	19,2
Kalmar	91,9	83,2	73,7	40,5	14,7
Mönsterås	85,7	71,4	62,9	31,4	19,0
Mörbylånga	89,3	78,5	63,6	33,8	10,1
Nybro	83,5	73,9	61,5	34,2	13,4
Oskarshamn	85,7	74,0	64,7	34,9	14,2
Torsås	78,6	69,6	51,8	28,6	17,9
Vimmerby	84,7	73,3	63,4	31,3	18,3

Tabell 14 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer

Kommun/län	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid				
	2 månader	4 månader	6 månader	9 månader	12 månader
Västervik	87,7	79,2	67,7	38,5	16,2
Kalmar län	87,9	78,1	67,5	37,1	16,3
Gotland	89,9	81,4	73,1	46,4	21,0
Karlshamn	84,4	68,4	58,0	26,4	9,5
Karlskrona	88,8	79,2	65,6	38,3	19,1
Olofström	85,1	69,3	52,6	24,6	14,0
Ronneby	81,9	67,5	58,5	32,9	14,4
Sölvesborg	81,0	65,4	49,0	22,9	9,8
Blekinge län	85,7	73,1	60,3	32,5	15,1
Bjuv	82,8	66,7	54,9	33,5	22,0
Bromölla	75,2	61,6	49,6	21,0	8,9
Burlöv	81,3	66,8	53,9	36,9	23,5
Båstad	93,9	82,5	63,7	23,0	8,8
Eslöv	80,3	71,1	60,9	*	16,2
Helsingborg	84,1	73,3	60,2	34,0	14,3
Hässleholm	80,8	66,8	53,1	23,6	12,0
Höganäs	84,5	74,0	62,2	29,8	13,7
Hörby	85,4	74,2	66,2	39,3	23,3
Höör	82,1	78,6	55,4	28,6	7,1
Klippan	79,9	53,8	46,5	23,9	9,9
Kristianstad	84,4	69,2	51,6	24,7	10,5
Kävlinge	89,1	79,6	69,8	37,1	9,7
Landskrona	78,3	62,6	51,1	33,3	16,4
Lomma	92,3	82,3	70,2	32,5	12,9
Lund	91,2	85,3	79,3	52,5	24,3
Malmö	87,3	75,2	62,7	34,6	17,6
Osby	82,9	72,4	58,1	30,5	12,6
Perstorp	77,4	61,3	49,5	31,2	12,9
Simrishamn	85,5	72,1	59,6	35,3	18,7
Sjöbo	89,4	72,7	56,6	33,5	7,2
Skurup	87,7	74,9	60,7	35,6	18,1
Staffanstorps	*	69,1	52,0	*	*
Svalöv	79,7	68,4	53,8	25,5	10,8
Svedala	74,8	60,5	41,7	18,0	8,6
Tomelilla	75,2	57,0	49,7	28,2	11,7
Trelleborg	86,3	73,3	57,9	31,4	13,3
Vellinge	92,0	82,4	66,6	24,7	11,0
Ystad	84,1	75,2	63,6	35,4	15,6
Åstorp	76,7	65,1	49,4	33,9	16,6
Ängelholm	89,1	77,9	63,2	34,6	14,7
Örkelljunga	79,0	64,4	56,3	25,2	11,3
Östra Göinge	79,9	59,7	46,8	21,6	8,6
Skåne län	85,4	73,4	60,7	33,3	15,4
Falkenberg	87,8	75,0	61,9	29,6	13,4
Halmstad	86,8	74,5	62,1	32,2	15,1
Hylte	88,2	77,5	66,7	34,0	14,7
Kungsbacka	89,9	79,0	61,8	24,4	6,8
Laholm	87,1	71,4	55,7	31,0	11,4

Tabell 14 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer

Kommun/län	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid				
	2 månader	4 månader	6 månader	9 månader	12 månader
Varberg	90,8	77,4	61,2	34,7	8,5
Hallands Län	88,6	76,3	61,5	30,2	11,1
Ale	87,0	73,8	55,9	23,8	10,8
Alingsås	88,3	76,8	66,3	28,3	10,3
Bengtstors	78,7	73,0	64,0	42,7	24,7
Bollebygd	88,8	74,7	58,2	48,8	8,9
Borås	87,0	73,4	62,5	34,3	15,5
Dals-Ed	94,1	91,2	73,5	48,5	12,1
Essunga	80,0	69,1	60,0	27,3	12,7
Falköping	85,5	73,8	*	*	11,0
Färgelanda	94,8	72,4	60,3	22,4	10,3
Grästorp	94,5	77,0	59,0	34,4	6,6
Gullspång	86,1	77,8	58,3	33,3	25,0
Göteborg	88,5	79,7	70,0	40,6	*
Götene	83,6	70,7	47,0	25,6	9,6
Herrljunga	76,9	65,8	54,7	28,0	17,9
Hjo	36,8	36,8	36,8	15,8	5,3
Härryda	87,9	80,5	65,5	33,1	12,9
Karlsborg	92,9	83,9	55,6	18,2	16,4
Kungälv	87,6	78,5	*	*	8,4
Lerum	88,7	79,3	69,5	38,8	16,1
Lidköping	85,5	73,3	55,4	24,5	10,6
Lilla Edet	84,1	73,5	48,5	22,0	12,1
Lysekil	86,7	68,1	53,7	31,3	14,9
Mariestad	88,1	77,7	56,8	23,0	10,3
Mark	84,4	73,9	63,9	35,0	14,5
Mellerud	78,4	63,7	44,1	23,5	7,8
Munkedal	83,3	68,5	55,6	25,0	10,2
Mölnådal	90,1	80,9	70,1	36,7	18,3
Orust	84,1	74,1	64,3	37,8	15,3
Partille	89,7	80,6	63,1	32,4	16,1
Skara	85,0	66,3	51,3	26,6	8,9
Skövde	89,1	80,0	64,0	31,2	13,0
Sotenäs	68,7	52,2	38,8	19,4	1,5
Stenungsund	91,0	78,4	64,8	32,6	12,2
Strömstad	88,0	70,1	59,8	36,8	10,4
Svenljunga	81,2	60,0	47,1	17,6	3,6
Tanum	87,0	73,1	63,0	25,9	7,4
Tibro	83,2	61,6	51,2	25,6	5,6
Tidaholm	87,8	71,5	61,0	36,6	11,4
Tjörn	90,0	87,1	65,5	23,7	10,8
Tranemo	86,2	74,0	58,5	31,1	13,0
Trollhättan	84,4	70,9	59,6	31,2	16,1
Töreboda	78,7	68,1	51,1	19,1	10,6
Uddevalla	89,2	75,9	64,4	36,8	13,7
Ulricehamn	91,4	82,3	70,5	35,3	16,5
Vara	90,5	76,9	66,0	29,3	2,7
Värgårda	81,3	67,0	58,6	39,1	20,4
Vänersborg	85,9	72,7	53,1	18,6	8,9

Tabell 14 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer

Kommun/län	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid				
	2 månader	4 månader	6 månader	9 månader	12 månader
Åmål	85,3	78,4	52,5	30,7	15,8
Ökerö	92,7	84,8	72,2	33,6	12,8
Västra Götalands län	87,6	76,9	64,4	34,1	15,2
Arvika	81,8	65,7	50,4	23,8	10,3
Eda	90,4	75,9	55,4	13,3	0,0
Filipstad	87,8	71,4	58,2	37,8	24,2
Forshaga	86,0	73,6	59,5	40,6	14,8
Grums	72,9	61,0	48,1	24,1	5,0
Hagfors	79,1	59,8	51,9	23,2	9,5
Hammarö	92,7	83,1	71,9	33,1	14,0
Karlstad	89,3	79,6	70,5	37,1	14,0
Kil	81,0	67,5	47,6	18,3	4,8
Kristinehamn	81,8	68,1	55,2	29,2	13,0
Munkfors	77,4	71,0	51,6	30,0	10,3
Storfors	*	42,3	28,6	7,1	0,0
Sunne	91,4	77,1	62,9	27,6	19,0
Säffle	81,2	61,1	44,4	24,2	12,6
Torsby	91,9	85,6	74,5	29,2	18,1
Årjäng	84,9	75,6	68,5	39,0	9,3
Värmlands län	86,0	73,6	61,3	30,8	12,6
Askersund	77,2	56,4	48,5	27,0	15,3
Degerfors	78,9	62,2	43,2	24,2	9,2
Hallsberg	81,9	71,7	57,2	26,8	12,7
Hällefors	76,4	56,4	49,1	23,6	9,4
Karlskoga	80,1	66,2	53,4	27,7	14,4
Kumla	83,3	75,4	65,1	35,9	14,7
Laxå	81,0	66,7	54,8	26,8	7,9
Lekeberg	81,2	71,8	62,4	29,9	9,6
Lindesberg	87,0	76,0	65,0	39,5	26,1
Ljusnarsberg	89,3	65,4	*	*	*
Nora	79,0	68,6	57,1	39,4	21,2
Örebro	88,6	77,5	66,6	37,4	18,3
Örebro län	85,4	73,7	62,5	34,7	17,0
Arboga	80,3	65,7	51,1	29,6	14,8
Fagersta	83,5	71,3	61,6	35,3	18,2
Hallstahammar	79,9	66,7	*	*	*
Kungsör	91,3	*	*	*	15,6
Köping	82,4	72,1	59,3	33,2	16,2
Norberg	83,3	72,2	60,4	38,5	7,0
Sala	89,2	70,3	56,8	27,8	8,1
Skinnskatteberg	76,9	65,4	65,4	23,1	7,7
Surahammar	76,3	62,7	44,2	25,6	17,3
Västerås	88,4	75,8	63,3	33,1	16,0
Västmanlands län	86,2	73,3	60,8	31,8	15,0
Avesta	87,4	77,0	67,8	44,4	21,3
Borlänge	89,7	78,9	65,5	36,7	18,8
Falun	91,3	84,7	73,9	41,5	22,3

Tabell 14 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer

Kommun/län	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid				
	2 månader	4 månader	6 månader	9 månader	12 månader
Gagnef	89,7	73,5	59,8	37,6	25,6
Hedemora	87,1	76,1	63,4	38,5	19,4
Leksand	88,8	70,6	61,9	31,8	18,5
Ludvika	85,7	66,0	43,6	21,2	8,3
Malung	91,6	79,6	74,2	48,9	28,6
Mora	91,3	84,9	77,3	47,0	20,8
Orsa	83,9	71,4	62,5	37,5	17,9
Rättvik	92,6	72,3	58,9	31,6	10,6
Smedjebacken	85,3	72,6	63,2	36,8	24,2
Säter	88,9	81,0	70,6	37,3	17,5
Vansbro	94,2	85,5	73,1	36,4	21,2
Älvdalen	92,6	80,6	68,7	39,7	25,0
Dalarnas län	89,5	78,3	66,3	37,9	19,7
Bollnäs	86,8	74,1	59,5	36,8	19,5
Gävle	87,8	77,4	66,9	38,9	18,9
Hofors	79,2	61,0	45,9	16,5	10,6
Hudiksvall	93,9	82,0	70,3	39,4	21,3
Ljusdal	92,9	81,3	69,7	42,6	25,2
Nordanstig	91,2	83,7	78,0	28,1	9,8
Ockelbo	92,3	78,5	66,2	36,9	23,1
Ovanåker	88,3	74,4	61,1	35,1	17,0
Sandviken	84,5	74,4	62,8	34,8	17,9
Söderhamn	83,9	68,0	49,3	35,4	26,1
Gävleborgs län	88,1	76,5	64,4	37,0	19,7
Härnösand	90,0	80,8	66,5	36,8	11,4
Kramfors	88,6	78,5	64,4	44,3	31,5
Sollefteå	91,7	76,6	56,2	28,8	12,9
Sundsvall	92,1	81,7	69,9	36,6	14,6
Timrå	90,9	84,6	72,3	45,9	26,0
Ånge	93,5	82,9	77,3	72,0	58,8
Örnsköldsvik	89,0	77,9	64,6	29,8	11,2
Västernorrlands län	90,9	80,4	67,4	36,8	16,6
Berg	84,2	78,6	66,1	30,4	10,9
Bräcke	77,1	60,9	46,5	20,0	7,9
Härjedalen	95,3	89,4	83,5	42,4	22,4
Krokom	88,5	74,7	61,5	35,8	17,4
Ragunda	84,8	78,3	68,9	23,8	14,6
Strömsund	88,0	78,0	68,1	43,5	18,7
Åre	95,5	86,5	72,1	40,9	14,5
Östersund	90,8	81,2	70,5	40,9	16,4
Jämtlands län	90,0	80,2	69,1	38,8	16,4
Bjurholm	90,9	81,8	72,7	27,3	18,2
Dorotea	77,8	70,4	70,4	48,1	11,1
Lycksele	89,0	78,7	70,1	43,3	15,7
Malå	78,8	63,6	45,5	18,2	9,1
Nordmaling	85,5	77,0	72,4	22,4	3,4
Norsjö	81,8	68,2	50,0	13,6	2,3

Tabell 14 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer

Kommun/län	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid				
	2 månader	4 månader	6 månader	9 månader	12 månader
Robertsfors	93,8	78,1	65,6	42,9	25,4
Skellefteå	87,2	75,7	66,4	31,5	9,8
Sorsele	95,7	91,3	82,6	47,8	8,7
Storuman	90,5	85,7	73,0	42,9	22,2
Umeå	92,0	83,4	69,7	37,6	18,3
Vilhelmina	92,2	82,8	64,1	28,1	6,3
Vindeln	82,4	72,0	68,0	26,5	16,3
Vännäs	87,1	73,3	65,9	32,6	18,5
Åsele	85,0	70,0	55,0	15,0	5,0
Västerbottens län	89,7	79,9	68,1	35,0	15,0
Arjeplog	75,0	60,0	55,0	40,0	25,0
Arvidsjaur	88,1	71,2	57,6	27,1	11,9
Boden	89,2	77,6	62,1	37,9	19,0
Gällivare	93,2	80,8	73,0	43,2	21,6
Haparanda	80,6	64,5	53,8	35,5	26,9
Jokkmokk	97,0	63,6	63,6	46,9	31,3
Kalix	92,2	78,6	66,2	35,7	16,9
Kiruna	90,1	78,3	68,2	38,6	19,9
Luleå	91,0	81,4	67,6	37,0	14,6
Pajala	93,5	87,0	78,3	44,4	34,9
Piteå	89,3	75,1	66,4	32,6	12,8
Älvsbyn	79,0	70,0	58,2	31,6	15,2
Överkalix	83,3	79,2	62,5	45,8	8,3
Övertorneå	94,6	89,2	73,0	59,5	45,9
Norrbottens län	89,7	77,8	66,1	36,9	17,3
Hela riket	88,8	78,5	66,5	36,9	17,3

2. Föräldrars rökvanor

Utveckling

Drygt 13 procent av barnen födda år 2008 hade en familjemedlem som rökte under barnets första levnadsmånad. Bland mammorna rökte drygt 5 procent, vilket är en minskning med 3,6 procentenheter sedan år 2000. Över 11 procent av papporna rökte under barnets första månad. Det är en minskning med nästan tre procentenheter sedan år 2000. Av föräldrar till barn som var 8 månader rökte knappt 7 procent av mammorna och drygt 11 procent av papporna. Nästan 14 procent av barnen hade minst en rökare i familjen vid denna ålder.

De regionala skillnaderna är stora. Skåne utmärker sig med den högsta andelen, 7,8 procent, rökande mammor under barnets första levnadsmånad. Den lägsta andelen rökande föräldrar under första levnadsmånaden finns i Västerbottens län; 2,9 procent av mammorna respektive 6,6 procent av papporna.

Hälsoeffekter

Rökning är den enskilt största förebyggbara riskfaktorn för sjukdom och för tidig död i världen och sambandet mellan rökning och sjukdom har varit känt sedan mitten av 1960-talet. Sedan början av 1980-talet har vetenskapliga studier publicerats som visar att även miljötobaksrök (passiv rökning) kan vara farligt för hälsan. De första studierna visade att personer som var gifta med rökare löpte högre risk att insjukna i lungcancer, jämfört med dem vars partner inte rökte. Därefter har beläggen för miljötobakens skadeverkningar stärkts och kommit att omfatta fler hälsoeffekter, bland annat hjärt-kärlsjukdomar, luftvägsinfektioner hos barn och plötslig spädbarnsdöd.

Flera vetenskapliga studier har visat att risken för plötslig spädbarnsdöd fördubblas om mamman röker under graviditeten. Epidemiologiska studier har också visat att risken för plötslig spädbarnsdöd ökar om mamman endast rökt efter graviditeten eller om bara pappan rökt. Antalet rapporterade fall av plötslig spädbarnsdöd i Sverige har sjunkit från en topp på 146 fall 1990 till 15 fall 2008. Denna minskning beror framför allt på att en stor majoritet av spädbarnen numera sover på rygg istället för på mage. Eftersom det är svårt att skilja på effekterna av föräldrarnas rökning under och efter graviditeten är det komplicerat att beräkna hur stor andel av fallen som beror på tobaksrök.

En metaanalys av ett stort antal studier visar att risken för plötslig spädbarnsdöd fördubblas om någon av föräldrarna röker sedan barnet fötts (Anderson HR, Cook DG. Passive smoking and sudden infant death syndrome: review of the epidemiological evidence. *Thorax* 1997;52(11):1003–9). Enligt beräkningar från Miljöhälsorapport 2005, kan bara något enstaka fall av

plötslig spädbarnsdöd årligen tillskrivas exponering för tobaksrök (Socialstyrelsen, *Miljöhälsorapport 2005 och 2009*).

Studier har visat att det finns ett samband mellan tobaksrök i miljön och utveckling av luftvägssjukdomar hos barn. Tobaksrök påverkar kroppens immunförsvar och skadar slemhinnorna i luftvägarna. Små barn är särskilt känsliga eftersom deras immunförsvar inte är färdigutvecklat och spädbarnets luftvägar är trängre än hos vuxna. Barn som utsätts för miljötobaksrök får fler luftvägsinfektioner, fler öroninflammationer och behöver oftare sjukhusvård än barn som inte exponeras. Dessutom får barn som utsätts för tobaksrök, framförallt spädbarn, oftare astmasymtom i form av pipande eller väsande andning (Socialstyrelsen, *Miljöhälsorapport 2009*).

Definitioner

Rökare	En person som röker minst en gång dagligen, dvs. drar i sig rök från cigarett, cigarill, cigarr eller tobak i pipa eller något annat som innehåller tobak. Detta gäller även den person som alltid röker utomhus. Så kallade "feströkare" dvs. en person som röker någon enstaka cigarett "någon gång ibland" räknas inte som rökare.
Rökare i barnets hemmiljö	Moder och/eller fader som stadigvarande bor med barnet och är rökare enligt definitionen ovan. Sambo, äldre syster, far- eller morföräldrar eller någon annan person som stadigvarande bor tillsammans med barnet och som röker enligt definitionen. Med stadigvarande avses att personen bor på samma adress som barnet minst 14 dagar per månad.
Uppgift saknas	Journaler där man ej kan bedöma om mamma, pappa eller någon annan i familjen röker.

Insamling

Uppgifter om rökvanor bland spädbarnsföräldrar började samlas in på 1990-talet. I början skedde detta i varierande omfattning, men från och med 1998 samlar respektive landsting in statistik över föräldrars rökvanor från barnhälsovården. Respektive barnhälsovårdsöverläkare eller samordnande BHV-sjuksköterska/vårdutvecklare ansvarar för att uppgifterna samlas in och lämnas vidare till Socialstyrelsen.

Föräldrarnas rökvanor dokumenteras i barnhälsovårdsjournalen vid fyra tillfällen men rapporteras till Socialstyrelsen vid två tillfällen: första gången när barnet är mellan noll och fyra veckor gammalt och andra gången när barnet är cirka åtta månader gammalt.

Tillförlitlighet och bortfall

Genom annan statistikinsamling som sker vid landets barnhälsovårdsenheter vet vi idag att barnavårdscentralerna når cirka 99 procent av alla barn under det första levnadsåret. Kontakten sker i samband med hälsoundersökningar, rådgivning (gällande exempelvis amning, sömn, föräldraskap) och vaccinationer m.m.

Vid uppföljning och rapportering i denna storleksklass (cirka 100 000 barn per år) kan man inte utesluta att några journaluppgifter saknas vid den årliga sammanställningen. Ett mindre antal journaluppgifter är dessutom svåra att tolka. Det finns flera orsaker till bortfall eller att journaler inte är bedömbara. Förutom bristande journalföring finns ca 1 000 adoptivbarn där uppgifter om rökvanor saknas. Övergången till datoriserade journalsystem har också medfört problem. De journaler där uppgifter om föräldrarnas rökvanor saknas ligger utanför samtliga beräkningar i denna publikation, och för helhetsbedömningen bedöms bortfallet inte ha någon betydelse. De kommuner där bortfallet är 30 procent eller mer har markerats med en asterisk * (tabell 19).

Diagram

Diagram 10. Andel rökande föräldrar, barn födda 1999–2008.

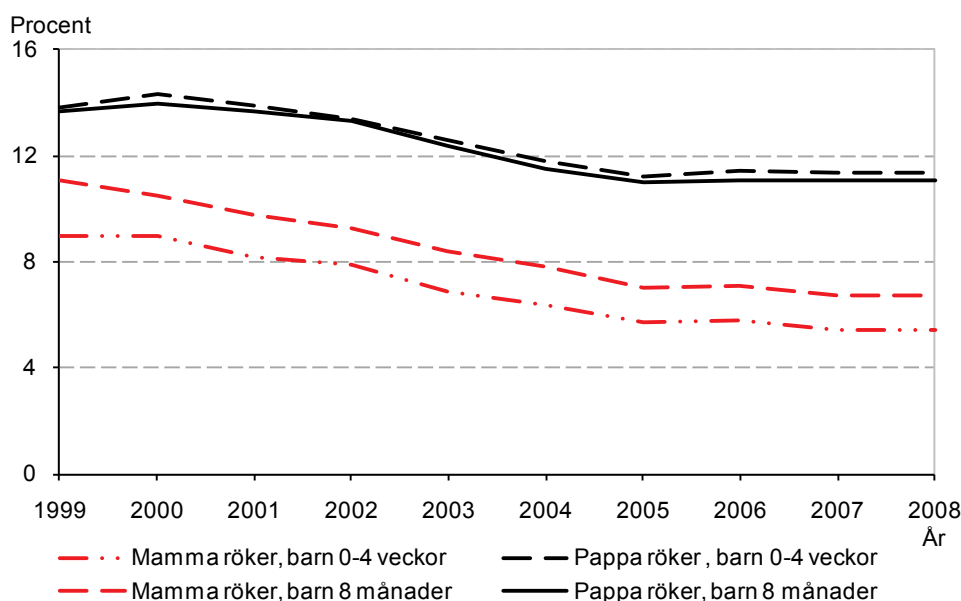

Diagram 11. Andel rökande mammor per län, barn födda 2008.

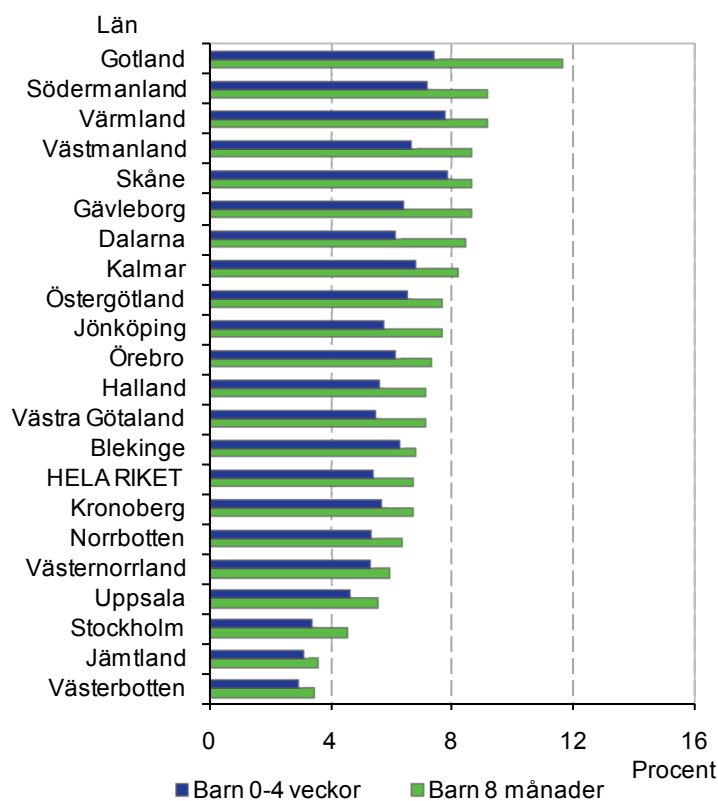
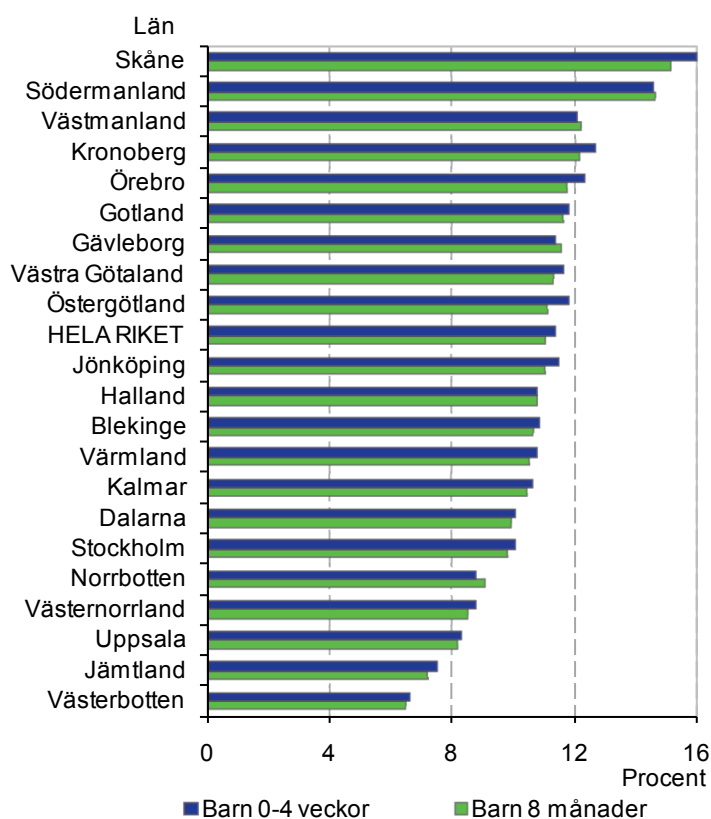

Diagram 12. Andel rökande pappor per län, barn födda 2008.

Tabeller

Tabell 15. Rökvanor bland föräldrar till barn i 0–4 veckors ålder samt rökare i familjen, barn födda 1999–2008.

Län	Mamma röker			Pappa röker			Rökare i familjen		
	Antal	%	Uppgift saknas	Antal	%	Uppgift saknas	Antal	%	Uppgift saknas
1999	7 522	9,0	6,3	11 356	13,8	7,5	11 864	18,0	25,7
2000	7 760	9,0	5,2	12 190	14,3	6,4	13 948	18,2	15,7
2001	7 312	8,2	3,3	12 173	13,9	4,4	13 962	17,7	14,2
2002	7 241	7,9	4,3	12 236	13,4	4,3	14 906	17,7	7,9
2003	6 794	6,9	2,8	12 259	12,6	3,6	15 242	16,3	7,1
2004	6 360	6,4	2,8	11 535	11,8	3,7	14 047	14,9	7,2
2005	5 683	5,7	3,7	11 008	11,2	4,5	13 167	13,9	8,1
2006	6 015	5,8	3,3	11 648	11,4	4,2	13 880	14,0	7,5
2007	5 778	5,5	3,2	11 717	11,3	4,2	13 691	13,2	4,7
2008	5 766	5,4	3,3	12 009	11,4	4,3	13 978	13,2	4,3

Tabell 16. Rökvanor bland föräldrar till barn i 8 månaders ålder samt rökare i familjen, barn födda 1999–2008.

Län	Mamma röker			Pappa röker			Rökare i familjen		
	Antal	%	Uppgift saknas	Antal	%	Uppgift saknas	Antal	%	Uppgift saknas
1999	8 839	11,1	10,2	10 772	13,7	11,4	12 136	19,2	28,9
2000	8 584	10,5	9,9	11 332	14,0	11,1	13 847	18,9	19,6
2001	8 358	9,8	7,0	11 548	13,7	8,1	14 091	18,6	17,3
2002	8 235	9,3	7,1	11 559	13,3	8,1	14 977	17,7	11,2
2003	7 908	8,4	6,3	11 580	12,4	7,2	15 118	16,7	10,1
2004	7 420	7,8	6,0	10 915	11,5	6,8	14 095	15,4	10,0
2005	6 676	7,0	7,1	10 386	11,0	7,9	13 120	14,3	11,0
2006	6 997	7,1	7,3	10 870	11,1	8,3	13 866	14,6	11,0
2007	6 729	6,7	7,6	10 920	11,0	8,5	13 595	13,7	8,7
2008	6 883	6,7	7,1	11 200	11,1	8,2	13 898	13,7	7,9

Tabell 17. Rökvanor bland föräldrar till barn i 0–4 veckors ålder samt rökare i familjen per län, barn födda 2008.

Län	Mamma röker			Pappa röker			Rökare i familjen		
	Antal	%	Uppgift saknas	Antal	%	Uppgift saknas	Antal	%	Uppgift saknas
Stockholm	916	3,4	3,9	2 708	10,1	4,8	3 076	11,5	4,8
Uppsala	183	4,6	5,2	327	8,3	6,1	183	4,6	5,2
Södermanland	206	7,2	2,6	411	14,6	4,0	489	17,2	3,3
Östergötland	292	6,5	3,2	529	11,8	3,7	675	15,1	4,1
Jönköping	216	5,7	1,8	431	11,5	2,5	545	14,6	2,4
Kronoberg	116	5,6	1,2	259	12,7	1,9	313	15,3	1,8
Kalmar	150	6,8	1,7	233	10,7	2,6	318	14,5	2,1
Gotland	41	7,4	0,4	65	11,8	1,3	83	15,1	1,1
Blekinge	97	6,3	1,6	166	10,8	2,4	203	13,3	2,9
Skåne	1 093	7,8	4,2	2 212	16,0	5,3	2 597	18,8	5,5
Halland	185	5,6	1,8	352	10,8	2,6	439	13,5	3,2
Västra Götaland	980	5,5	3,6	2 058	11,7	4,9	2 350	13,3	4,7
Värmland	203	7,7	2,7	279	10,8	3,8	367	14,2	4,4
Örebro	196	6,1	2,6	390	12,3	4,4	381	11,9	3,4
Västmanland	173	6,7	3,1	310	12,1	4,1	376	14,6	3,9
Dalarna	170	6,1	4,1	277	10,1	4,8	350	12,7	4,6
Gävleborg	170	6,4	1,6	297	11,4	3,0	346	13,2	3,0
Västernorrland	131	5,3	3,7	217	8,8	4,5	267	11,0	6,1
Jämtland	40	3,1	2,2	98	7,5	2,3	117	9,0	2,2
Västerbotten	82	2,9	2,0	185	6,6	2,6	228	8,1	2,8
Norrbottn	126	5,4	1,5	205	8,8	2,3	275	11,7	2,1
Hela riket	5 766	5,4	3,3	12 009	11,4	4,3	13 978	13,2	4,3

Tabell 18. Rökvanor bland föräldrar till barn i 8 månaders ålder samt rökare i familjen per län, barn födda 2008.

Län	Mamma röker			Pappa röker			Rökare i familjen		
	Antal	%	Uppgift saknas	Antal	%	Uppgift saknas	Antal	%	Uppgift saknas
Stockholm	1 196	4,6	7,2	2 543	9,8	8,2	3 052	11,8	8,0
Uppsala	203	5,5	12,0	297	8,2	13,1	203	5,5	12,0
Södermanland	251	9,2	6,6	395	14,7	8,2	499	18,4	7,7
Östergötland	326	7,7	8,5	463	11,1	10,2	624	15,0	10,5
Jönköping	281	7,7	4,4	402	11,0	5,0	550	15,0	4,7
Kronoberg	136	6,7	2,4	245	12,2	3,4	317	15,7	3,1
Kalmar	179	8,2	2,1	228	10,5	3,0	344	15,7	2,5
Gotland	64	11,7	1,3	63	11,6	2,3	76	13,8	1,3
Blekinge	105	6,8	1,9	163	10,6	2,6	212	13,9	3,2
Skåne	1 166	8,6	7,6	2 025	15,2	8,6	2 497	18,6	8,3
Halland	232	7,1	3,3	349	10,8	3,7	463	14,4	4,4
Västra Götaland	1 180	7,1	10,6	1 850	11,3	11,9	2 267	13,8	11,6
Värmland	234	9,1	5,0	267	10,5	6,1	386	15,3	6,1
Örebro	233	7,3	3,9	367	11,8	5,8	383	12,1	4,3
Västmanland	217	8,6	6,1	303	12,2	7,4	399	16,0	6,4
Dalarna	228	8,4	6,4	266	9,9	7,2	373	13,9	7,4
Gävleborg	226	8,6	2,7	298	11,6	4,7	381	14,7	3,8
Västernorrland	143	5,9	6,4	204	8,5	7,3	256	10,7	7,7
Jämtland	45	3,6	5,8	90	7,2	6,1	110	8,8	6,3
Västerbotten	93	3,4	5,1	175	6,4	5,9	228	8,4	5,7
Norrbottn	145	6,3	3,8	207	9,1	4,6	278	12,2	4,3
Hela riket	6 883	6,7	7,1	11 200	11,1	8,2	13 898	13,7	7,9

Tabell 19. Rökvanor bland föräldrar samt rökare i familjen efter kommun, barn födda 2008.

* Bortfall 30 procent eller mer.

Kommun/län	Barnets ålder 0–4 veckor			Barnets ålder 8 månader		
	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %
Botkyrka	6,5	23,4	25,9	9,1	23,0	25,3
Danderyd	1,0	2,5	2,7	1,3	3,8	4,4
Ekerö	2,1	4,5	6,6	2,1	3,0	5,1
Haninge	6,7	13,9	15,2	8,1	11,7	15,2
Huddinge	5,5	12,9	16,1	6,1	12,1	15,6
Järfälla	4,8	11,6	14,2	6,3	11,4	14,6
Lidingö	2,0	4,6	5,1	2,5	4,2	5,8
Nacka	2,0	7,4	7,8	2,8	7,0	8,3
Norrtälje	8,0	12,1	17,7	8,6	11,5	20,1
Nykvarn	1,0	4,9	6,1	8,6	8,8	11,1
Nynäshamn	9,2	14,0	18,8	12,9	14,8	20,3
Salem	5,6	9,4	13,2	7,0	10,9	14,1
Sigtuna	6,8	17,1	19,7	8,6	16,7	19,6
Sollentuna	1,7	7,3	8,5	2,4	7,8	9,5
Solna	2,4	5,6	6,8	3,2	5,5	7,5
Stockholm	2,5	9,1	9,9	3,3	8,8	10,0
Sundbyberg	2,6	11,1	12,8	5,2	10,6	13,4
Södertälje	5,6	21,1	22,0	9,2	21,0	23,2
Tyresö	3,0	7,1	8,4	4,6	7,3	10,1
Täby	0,9	5,0	5,8	2,1	4,8	5,8
Upplands Väsby	5,0	13,2	14,8	6,5	13,5	15,1
Upplands-Bro	5,9	10,9	14,5	9,9	12,6	16,9
Vallentuna	3,0	7,6	9,4	3,4	5,7	7,8
Vaxholm	0,8	3,1	3,8	0,8	3,3	3,3
Värmdö	2,0	3,2	4,8	3,0	3,4	5,6
Österåker	3,9	5,0	7,2	5,4	5,3	8,6
Stockholms län	3,4	10,1	11,5	4,6	9,8	11,8
Enköping	7,1	10,3	7,1	7,3	9,9	7,3
Heby	10,1	7,6	10,1	10,6	6,9	10,6
Håbo	7,4	8,3	7,4	8,2	9,7	8,2
Knivsta	3,2	5,5	3,2	4,3	5,4	4,3
Tierp	5,3	9,3	5,3	7,5	10,3	7,5
Uppsala	3,3	7,9	3,3	3,7	7,4	3,7
Älvkarleby	6,5	10,9	6,5	14,1	13,0	14,1
Östhammar	9,3	10,7	9,3	12,9	11,0	12,9
Uppsala län	4,6	8,3	4,6	5,5	8,2	5,5
Eskilstuna	7,0	16,7	19,8	9,5	17,2	21,2
Flen	8,6	19,7	20,9	8,6	21,7	22,9
Gnesta	9,4	11,4	16,0	11,3	10,7	18,3
Katrineholm	6,8	15,3	17,1	10,9	15,9	20,8
Nyköping	7,0	13,0	16,3	7,8	12,7	17,0

Tabell 19 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer.

Kommun/län	Barnets ålder 0–4 veckor			Barnets ålder 8 månader		
	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %
Oxelösund	9,9	16,8	16,8	11,8	15,0	15,0
Strängnäs	7,2	10,8	12,8	8,1	10,2	12,0
Trosa	3,9	7,0	8,6	6,3	7,0	11,7
Vingåker	9,3	15,1	20,0	11,7	15,5	20,0
Södermanlands län	7,2	14,6	17,2	9,2	14,7	18,4
Boxholm	7,7	2,6	7,7	7,7	2,6	7,7
Finspång	7,3	14,2	15,2	11,0	15,3	18,4
Kinda	5,1	6,3	11,7	5,1	6,3	11,7
Linköping	5,3	10,3	12,9	5,8	8,9	11,7
Mjölby	10,5	13,2	15,9	12,2	13,2	17,6
Motala	8,4	13,2	19,8	10,0	13,2	20,0
Norrköping	6,8	13,7	17,1	8,4	12,7	16,7
Söderköping	4,9	7,3	8,9	6,5	7,3	8,9
Vadstena	3,8	20,0	20,0	3,8	20,0	20,0
Valdemarsvik	7,5	7,8	15,1	7,5	7,8	15,1
Ydre	4,8	4,8	*	0,0	0,0	*
Åtvidaberg	3,6	8,3	9,0	1,8	6,5	9,0
Ödeshög	10,6	10,6	19,1	10,6	10,6	19,1
Östergötlands län	6,5	11,8	15,1	7,7	11,1	15,0
Aneby	4,3	10,1	14,5	5,7	8,7	12,9
Eksjö	6,3	8,8	13,8	7,5	9,4	14,4
Gislaved	9,2	19,3	23,1	11,4	18,3	23,4
Gnosjö	8,3	19,7	25,4	12,7	15,7	25,7
Habo	2,4	4,2	5,6	3,2	2,6	5,2
Jönköping	4,0	9,8	11,5	5,6	9,6	12,1
Mullsjö	12,5	14,9	19,8	15,6	12,8	18,9
Nässjö	7,6	10,9	17,3	10,5	12,1	19,5
Sävsjö	7,1	15,5	20,2	9,5	13,3	19,8
Tranås	9,1	15,4	20,6	10,9	12,4	18,5
Vaggeryd	6,0	10,8	13,9	7,2	10,8	14,5
Vetlanda	6,0	12,8	14,1	8,3	11,8	15,1
Värnamo	5,5	11,0	14,7	7,9	11,6	15,8
Jönköpings län	5,7	11,5	14,6	7,7	11,0	15,0
Alvesta	8,0	16,0	22,2	8,5	17,0	24,1
Lessebo	8,6	19,4	20,4	9,7	18,3	22,6
Ljungby	7,9	12,8	16,0	8,6	11,8	15,8
Markaryd	14,0	24,1	27,2	13,2	20,7	25,7
Tingsryd	2,9	9,7	10,9	6,7	11,7	15,8
Uppvidinge	5,7	6,9	10,3	8,3	7,1	11,9
Växjö	3,8	11,7	13,7	4,8	11,0	13,5
Älmhult	4,1	7,7	8,9	5,4	7,1	8,9
Kronobergs län	5,6	12,7	15,3	6,7	12,2	15,7

Tabell 19 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer.

Kommun/län	<u>Barnets ålder 0–4 veckor</u>			<u>Barnets ålder 8 månader</u>		
	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %
Borgholm	7,3	10,1	13,8	9,8	10,1	16,3
Emmaboda	10,2	12,5	15,9	11,4	12,5	17,0
Hultsfred	7,0	13,2	17,5	7,8	14,9	17,5
Högsby	11,1	16,0	21,2	11,1	19,2	24,5
Kalmar	3,4	9,5	11,9	4,1	9,9	12,2
Mönsterås	7,5	12,1	14,0	13,1	12,1	17,8
Mörbylånga	4,6	4,1	7,1	5,3	4,1	7,8
Nybro	10,8	17,3	25,4	10,4	14,9	24,3
Oskarshamn	8,5	9,7	16,2	9,6	9,3	16,6
Torsås	7,1	10,9	13,0	8,9	10,9	14,5
Vimmerby	8,3	10,6	16,7	11,3	10,6	19,7
Västervik	8,2	10,4	12,8	10,4	9,0	16,3
Kalmar län	6,8	10,7	14,5	8,2	10,5	15,7
Gotland	7,4	11,8	15,1	11,7	11,6	13,8
Karlshamn	4,8	11,1	14,0	5,9	10,8	14,1
Karlskrona	5,6	8,2	10,5	5,5	7,7	10,6
Olofström	6,1	15,9	17,7	7,8	16,8	17,5
Ronneby	10,8	16,5	19,1	11,5	16,5	20,9
Sölvesborg	3,9	8,4	11,0	5,2	9,1	13,6
Blekinge län	6,3	10,8	13,3	6,8	10,6	13,9
Bjuv	15,5	27,2	30,1	17,4	26,6	26,0
Bromölla	12,6	21,4	24,6	14,3	16,8	21,9
Burlöv	10,8	25,7	28,3	12,9	23,8	28,7
Båstad	2,7	9,7	11,5	3,5	9,7	11,5
Eslöv	11,4	15,6	20,4	11,7	14,5	19,3
Helsingborg	7,6	17,5	19,5	9,5	16,7	19,7
Hässleholm	10,1	16,6	21,8	10,9	15,9	22,1
Höganäs	6,0	9,3	11,2	5,6	9,3	10,8
Hörby	9,3	20,9	23,3	10,7	19,7	24,2
Höör	3,6	12,5	12,5	3,6	12,5	12,5
Klippan	14,6	18,9	20,6	13,2	16,1	20,3
Kristianstad	7,7	15,8	19,1	9,0	16,4	20,7
Kävlinge	3,1	5,4	7,3	3,3	5,2	7,3
Landskrona	13,9	24,6	29,0	13,6	23,5	28,8
Lomma	1,0	2,3	3,3	1,7	1,4	2,5
Lund	2,8	6,1	7,0	3,1	6,2	7,1
Malmö	7,3	20,0	22,8	8,0	18,6	21,9
Osby	8,7	11,4	16,2	5,9	7,8	10,1
Perstorp	19,8	31,2	38,5	21,9	25,8	38,5
Simrishamn	9,4	16,1	18,8	9,4	14,7	19,0
Sjöbo	10,6	14,1	16,7	11,6	14,1	17,2
Skurup	10,7	19,9	22,0	13,3	20,6	24,0

Tabell 19 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer.

Kommun/län	<u>Barnets ålder 0–4 veckor</u>			<u>Barnets ålder 8 månader</u>		
	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %
Staffanstorp	5,9	10,6	14,9	8,3	10,9	18,4
Svalöv	19,0	26,9	34,8	22,4	27,0	35,2
Svedala	8,6	11,9	13,0	9,7	9,7	13,1
Tomelilla	11,1	16,8	21,6	11,1	17,4	21,6
Trelleborg	7,9	17,4	19,2	7,3	16,1	17,4
Vellinge	2,2	7,0	8,1	2,7	7,1	8,4
Ystad	6,2	11,2	13,1	7,0	11,6	14,0
Åstorp	18,7	23,2	29,7	20,2	21,7	27,5
Ängelholm	5,8	10,5	13,2	5,6	9,9	13,5
Örkelljunga	19,2	20,8	31,4	16,3	21,0	29,0
Östra Göinge	12,6	20,9	28,1	14,1	20,1	28,1
Skåne län	7,8	16,0	18,8	8,6	15,2	18,6
Falkenberg	8,0	11,9	16,8	10,3	13,0	18,2
Halmstad	7,4	13,5	16,4	8,3	13,0	16,6
Hylte	11,7	25,5	32,0	13,5	23,3	30,8
Kungsbacka	2,2	6,3	7,1	4,3	6,0	8,6
Laholm	7,6	12,1	16,3	9,5	13,1	17,3
Varberg	4,3	9,1	11,3	5,1	9,4	12,2
Hallands Län	5,6	10,8	13,5	7,1	10,8	14,4
Ale	12,3	10,5	21,1	14,0	8,8	19,3
Alingsås	5,7	10,0	10,4	7,5	10,1	12,2
Bengtsfors	10,2	14,3	19,5	11,4	14,3	17,6
Bollebygd	7,0	13,0	13,0	8,0	13,0	13,0
Borås	7,6	15,2	17,4	9,1	15,7	18,0
Dals-Ed	6,7	8,7	9,8	6,7	8,7	9,6
Essunga	11,1	16,7	20,4	11,3	20,8	22,6
Falköping	7,4	12,3	17,2	9,9	12,2	17,8
Färgelanda	17,6	20,6	21,2	20,6	23,5	23,5
Grästorp	12,3	6,8	18,0	12,3	6,8	18,0
Gullspång	13,8	20,7	*	16,7	23,3	26,7
Göteborg	4,1	13,1	13,1	5,1	12,0	12,7
Götene	9,4	14,5	17,1	12,7	15,4	22,0
Herrljunga	11,5	14,1	17,9	12,0	10,8	17,8
Hjo	*	*	*	*	*	*
Härryda	3,5	6,7	8,6	5,3	6,4	9,3
Karlsborg	3,6	7,1	7,1	5,4	8,9	10,7
Kungälv	3,7	4,1	6,2	5,2	4,0	6,9
Lerum	4,2	6,1	8,1	5,5	5,8	8,6
Lidköping	7,0	11,6	14,9	9,1	13,0	15,7
Lilla Edet	10,6	17,7	26,0	12,0	17,7	25,2
Lysekil	6,0	8,2	11,9	7,8	10,4	15,2
Mariestad	5,9	9,3	12,7	6,4	8,8	12,3

Tabell 19 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer.

Kommun/län	<u>Barnets ålder 0–4 veckor</u>			<u>Barnets ålder 8 månader</u>		
	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %
Mark	6,5	12,6	14,8	9,7	11,5	15,4
Mellerud	13,9	30,7	31,7	26,7	38,6	41,4
Munkedal	8,1	13,1	17,6	5,9	7,4	13,2
Mölnadal	3,9	8,1	9,1	4,2	7,8	9,5
Orust	6,9	10,2	13,5	8,2	9,3	14,3
Partille	2,0	6,2	7,4	3,2	5,9	8,3
Skara	11,1	21,9	24,5	13,2	21,0	25,3
Skövde	3,9	8,9	9,1	6,8	8,7	10,5
Sotenäs	7,3	9,3	12,0	8,2	9,5	14,7
Stenungsund	6,4	10,0	13,7	6,7	8,9	13,3
Strömstad	4,4	12,7	14,2	4,5	12,1	12,5
Svenljunga	11,9	13,3	18,3	16,7	13,1	23,8
Tanum	7,4	7,4	11,1	8,3	9,3	12,0
Tibro	8,1	9,9	14,6	11,4	9,9	15,4
Tidaholm	8,9	18,2	19,5	12,3	19,0	20,5
Tjörn	4,3	4,3	7,1	5,0	5,0	8,6
Tranemo	9,0	14,8	19,7	13,0	14,8	19,7
Trollhättan	5,7	15,8	18,5	7,0	16,1	17,6
Töreboda	12,8	17,8	21,7	14,9	17,0	19,1
Uddevalla	5,0	10,6	14,8	8,2	11,3	17,6
Ulricehamn	5,4	9,9	11,3	8,3	10,0	13,3
Vara	11,0	12,4	15,2	13,7	13,7	16,6
Vårgårda	11,3	13,9	13,9	10,8	12,0	18,1
Vänersborg	7,8	9,1	13,3	8,8	8,8	13,0
Åmål	4,9	10,9	13,7	8,8	10,9	16,7
Ökerö	0,7	1,3	2,0	2,0	2,0	2,7
Västra Götaland	5,5	11,7	13,3	7,1	11,3	13,8
Arvika	10,4	14,0	20,3	9,1	13,9	19,9
Eda	9,6	15,9	24,1	12,0	17,1	26,8
Filipstad	12,2	18,4	25,3	14,0	18,0	27,0
Forshaga	7,9	11,7	13,4	7,8	11,7	13,4
Grums	13,6	13,8	22,5	12,8	13,0	23,1
Hagfors	12,5	11,4	18,8	14,7	10,7	16,4
Hammarö	1,7	4,5	5,1	5,6	4,5	8,4
Karlstad	4,6	8,6	9,5	6,0	8,7	11,7
Kil	9,4	7,8	13,4	11,7	7,8	15,6
Kristinehamn	8,4	8,4	12,8	11,2	7,6	12,2
Munkfors	20,7	13,8	24,1	20,7	13,8	24,1
Storfors	21,4	32,1	46,4	28,6	23,8	38,1
Sunne	8,8	11,8	14,7	12,5	9,7	16,3
Säffle	8,1	14,6	13,5	10,0	12,5	14,8
Torsby	14,9	10,2	19,8	12,8	15,7	20,0

Tabell 19 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer.

Kommun/län	Barnets ålder 0–4 veckor			Barnets ålder 8 månader		
	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %
Årjäng	6,1	13,5	18,5	7,1	12,5	15,4
Värmlands län	7,7	10,8	14,2	9,1	10,5	15,3
Askersund	12,7	14,4	16,7	15,0	9,8	14,7
Degerfors	7,7	14,4	13,2	12,1	15,7	15,4
Hallsberg	10,2	13,9	16,3	12,7	14,0	18,3
Hällefors	9,1	7,5	16,4	13,2	7,7	20,8
Karlskoga	7,8	17,2	14,3	9,2	16,2	13,9
Kumla	7,9	14,9	18,8	8,2	12,7	17,6
Laxå	4,8	9,8	11,9	7,3	7,5	12,2
Lekeberg	2,6	7,7	5,1	3,4	6,9	6,0
Lindesberg	5,6	16,9	17,8	7,5	14,2	17,6
Ljusnarsberg	*	0,0	*	*	*	*
Nora	3,8	4,9	5,8	3,9	4,0	5,9
Örebro	5,1	11,3	9,7	6,0	11,4	10,0
Örebro län	6,1	12,3	11,9	7,3	11,8	12,1
Arboga	8,8	10,3	14,0	10,5	11,1	14,7
Fagersta	6,2	9,7	13,0	6,8	11,0	12,9
Hallstahammar	7,3	10,7	17,2	11,6	9,7	18,5
Kungsör	11,5	11,8	12,7	12,5	10,9	16,1
Köping	14,6	17,0	21,7	16,7	17,4	24,8
Norberg	7,4	8,3	11,3	7,4	8,2	11,1
Sala	4,4	19,8	21,4	6,2	22,5	26,3
Skinnskatteberg	19,2	34,6	42,3	26,9	34,6	38,5
Surahammar	7,9	11,0	13,3	10,3	8,0	14,3
Västerås	4,9	10,6	12,3	6,8	10,7	13,4
Västmanlands län	6,7	12,1	14,6	8,6	12,2	16,0
Avesta	6,5	13,1	16,1	10,1	14,1	19,6
Borlänge	7,7	14,7	16,8	9,6	14,1	16,8
Falun	5,7	10,0	11,4	7,1	8,5	11,6
Gagnef	6,1	6,1	7,0	6,9	6,9	8,0
Hedemora	8,6	11,9	17,9	14,5	15,2	24,3
Leksand	3,3	4,9	5,7	6,5	4,9	6,6
Ludvika	7,6	11,2	15,5	11,7	11,8	16,9
Malung	4,3	5,3	6,3	6,4	6,4	8,4
Mora	3,8	5,0	7,2	4,9	5,0	8,4
Orsa	6,9	8,6	12,1	8,6	8,6	13,8
Rättvik	2,2	1,1	3,4	2,2	1,1	3,3
Smedjebacken	4,3	13,8	16,0	8,5	13,8	21,3
Säter	5,5	2,4	7,1	7,1	2,4	8,1
Vansbro	9,1	7,6	16,7	11,9	7,7	16,9
Älvdalen	4,5	15,2	17,9	7,4	13,2	19,1
Dalarnas län	6,1	10,1	12,7	8,4	9,9	13,9

Tabell 19 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer.

Kommun/län	Barnets ålder 0–4 veckor			Barnets ålder 8 månader		
	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %
Bollnäs	4,1	7,7	8,6	5,9	7,7	9,0
Gävle	6,0	11,7	13,3	8,0	12,2	14,7
Hofors	21,2	19,0	24,1	21,2	17,9	22,9
Hudiksvall	5,0	9,3	11,7	7,8	8,7	13,0
Ljusdal	7,1	7,2	13,0	8,4	6,5	13,1
Nordanstig	5,4	14,1	15,2	5,4	13,0	15,2
Ockelbo	6,3	10,9	12,5	7,8	10,9	12,5
Ovanåker	6,3	10,6	12,9	13,8	12,9	16,8
Sandviken	8,7	14,3	15,5	11,8	15,5	19,0
Söderhamn	4,0	11,7	12,6	6,1	12,4	15,0
Gävleborgs län	6,4	11,4	13,2	8,6	11,6	14,7
Härnösand	6,7	8,5	12,2	8,2	9,6	13,3
Kramfors	4,7	9,5	10,7	7,5	10,8	12,9
Sollefteå	2,7	8,4	8,6	3,0	7,4	8,2
Sundsvall	5,8	9,7	12,0	6,4	9,2	11,1
Timrå	5,7	6,2	10,0	5,7	5,8	9,6
Ånge	12,0	13,3	21,3	14,7	9,6	20,0
Örnsköldsvik	3,5	7,5	8,5	3,5	7,5	8,3
Västernorrlands län	5,3	8,8	11,0	5,9	8,5	10,7
Berg	1,8	12,3	14,0	3,5	8,8	10,5
Bräcke	8,2	10,2	18,4	8,2	6,3	12,5
Härjedalen	7,1	10,6	12,9	7,1	11,8	14,1
Krokom	1,7	5,3	6,4	1,2	6,2	6,9
Ragunda	4,5	13,3	15,2	8,9	13,3	15,6
Strömsund	*	6,3	7,5	*	*	*
Åre	2,7	7,1	9,7	4,4	8,8	13,3
Östersund	2,8	7,0	7,7	3,1	6,2	7,1
Jämtlands län	3,1	7,5	9,0	3,6	7,2	8,8
Bjurholm	9,1	18,2	18,2	9,1	18,2	18,2
Dorotea	3,7	11,1	11,1	7,7	14,8	15,4
Lycksele	3,1	4,0	5,5	4,7	4,8	6,3
Malå	9,1	9,1	9,1	9,4	9,4	12,5
Nordmaling	3,2	8,1	11,3	4,8	9,7	14,5
Norsjö	0,0	5,9	5,6	2,9	5,7	5,6
Robertsfors	4,8	3,2	6,3	4,8	3,2	6,5
Skellefteå	3,6	6,3	9,1	4,4	5,8	8,7
Sorsele	0,0	8,7	8,7	0,0	8,7	8,7
Storuman	1,6	1,6	6,5	1,7	1,7	6,7
Umeå	2,0	6,2	7,0	2,3	6,1	7,3
Vilhelmina	5,7	7,1	11,4	5,7	5,7	11,4
Vindeln	5,9	15,7	15,7	6,3	14,6	14,6
Vännäs	6,3	12,8	12,4	4,4	12,5	13,0

Tabell 19 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer.

Kommun/län	<u>Barnets ålder 0–4 veckor</u>			<u>Barnets ålder 8 månader</u>		
	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %
Åsele	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	10,0
Västerbottens län	2,9	6,6	8,1	3,4	6,4	8,4
Arjeplog	5,0	15,0	20,0	5,0	15,0	20,0
Arvidsjaur	3,3	11,7	15,0	3,3	13,3	16,7
Boden	6,4	11,5	15,0	6,8	12,1	15,2
Gällivare	4,9	8,6	13,5	8,8	10,3	11,5
Haparanda	9,3	18,6	21,6	10,3	18,6	22,7
Jokkmokk	3,0	6,1	9,1	3,0	9,1	12,1
Kalix	8,6	13,8	16,4	8,1	12,6	15,0
Kiruna	4,3	8,1	11,4	4,3	8,1	11,4
Luleå	3,7	6,9	9,4	4,2	7,6	10,1
Pajala	2,2	8,7	10,9	6,5	8,7	8,7
Piteå	6,1	6,4	9,3	7,8	5,8	10,6
Älvsbyn	8,8	10,1	10,1	11,3	11,4	11,4
Övertorneå	12,5	9,1	17,4	19,0	10,5	23,8
Övertorneå	5,6	8,3	13,9	5,6	8,3	11,1
Norrbottens län	5,4	8,8	11,7	6,3	9,1	12,2
Hela riket	5,4	11,4	13,2	6,7	11,1	13,7

Referenser

Brandell, G., & Sjögren, C. Ligga steget före. Barnmatskoden i Sverige. NAFIA.

WHO, & UNICEF. (1990). Breast-feeding in the 1990's. A global initiative. Innocenti Declaration. Florens: WHO, UNICEF.

Socialstyrelsen. Amningsvänliga sjukhus för att skydda och stödja och främja amning. Kommittén för ett svenskt deltagande i UNICEF/WHO-aktionen "Baby friendly hospitals". (1993:85). Stockholm, 1993.

Socialstyrelsen. SoS-rapport 1999:14. Amning och bröstmjölksersättningar.

Läkartidningen. Nr 3, 2004, Volym 101. Tilläggskost vid amning. Introduktionen kan vänta till sex månaders ålder, men inte längre.

Socialstyrelsen. Artikelnr 2009-126-70. Miljöhälsorapport, 2009.

Socialstyrelsen. (2008)., SOSFS 2008:33. Föreskrifter om information som avser uppfödning genom amning eller med modersmjölksersättning;

Svensson, K., & Nordgren, M. (2002). Amningsboken. Stockholm: Cordia.

World Health Organization, WHO (2002). The Optimal Duration of Exclusive Breastfeeding, A Systematic Review, Department of nutrition for health and development of child and adoles health and development.

AMNINGSSTATISTIK

Barn födda 2008

Blanketten insändes till
barnhälsovårdsöverläkaren / motsvarande senast
27 januari 2010

BVC, kodnr/kombikod, adress och telefon

Uppgifts lämnare:

OBS!

fr.o.m. barn födda 2004 är definitionen för **enbart ammade** ändrad

AMNING	DEFINITIONER
Genomgångna journaler	Här noteras antalet genomgångna journaler för barn födda 2008. OBS! Det ska vara lika med antalet inskrivna barn.
Enbart ammade	Barn som fått enbart bröstmjök samt vitaminer/läkemedel (t.ex. D-vitamin)
Delvis ammade	Barn som förutom bröstmjök fått bröstmjölk ersättning och smakportioner av puréer, välling och/eller annan kost.
Ej ammade	Barn som ej fått bröstmjök
Ej bedömbara journaler	Här noteras antalet journaler vid respektive ålder där man ej kan bedöma huruvida barnet ammas eller ej, vare sig på journalsida 5 eller i löpande text sidan 6 och framåt.
Summa	Summan i varje kolumn skall vara lika med antalet genomgångna journaler.

Antal genomgångna journaler
= Barn födda 2008 och in-
skrivna på BVC 2009-12-31

Ålder	1 vecka	2 mån	4 mån	6 mån	9 mån	12 mån
Enbart ammade						
Delvis ammade						
Ej ammade						
Ej Bedömbara journaler						
SUMMA						

RÖKREGISTRERING

BARN FÖDDA 2008

Blanketten insändes till
barnhälsovårdsöverläkaren / motsvarande
senast 26 januari 2010

BVC, kodnummer/kombikod etc.

Uppgiftslämnare: (namn BVC-sjuksköt)

SYFTET med rökregistrering är att få en kartläggning av hur många barn som dagligen utsätts för tobaksrök i hemmet. Med rökare menas att man dagligen röker 1 eller flera cigaretter/cigarrer/pipa **Även de som alltid röker utom-hus räknas som rökare.** Så kallade "feströkare" som endast röker någon enstaka gång "på fest" räknas inte som rökare.

Antal genomgångna journaler
= inskrivna på BVC 2009-12-31, födda 2008

0 – 4 veckors ålder

JA

NEJ

VET EJ

Kontroll

Ska vara lika med
inskrivna BVC

Mor röker				
Far röker				
Rökare i barnets hem- miljö				

8 månaders ålder

JA

NEJ

VET EJ

Kontroll

Ska vara lika med
inskrivna BVC

Mor röker				
Far röker				
Rökare i barnets hem- miljö				

Läs separata anvisningarna noga.
Om frågor kontakta Din Barnhälsovårdsenhet.